اولین روزنامه تخصصی معدن و صنایع معدنی ایران

روزگار معدن

www.Madandaily.com

یکشنبه • ۲۱ اسفند ۱۴۰۱ • ۱۹ شعبان ۱۴۴۴ • ۱۲ مارس ۲۰۲۳ • سال پنجم • شماره ۱۰۳۸ • ۸صفحه • قیمت ۵۰۰۰ تومان

تلاش چین برای توسعه ذخایر لیتیوم

توانایی پکن برای مدیریت عدم تطابق بین منابع طبیعی کمیاب و تولیدات صنعتی عظیم، اکنون در بازار لیتیوم، یک ماده معدنی حیاتی برای‌گذار جهان از سوخت‌های فسیلی، به نمایش گذاشته شده است. این تلاشی است که با افزایش سرسام‌آور قیمت‌ها، تنش‌های ژئوپلیتیکی و ویرانی‌های زیست‌محیطی که می‌تواند توسط یک رویکرد طبیعی برای استخراج...

۵

ضرورت هوشمندسازی اکتشاف و بهره‌برداری از معادن

وجود ذخایر غنی معدنی در کشور موجب شده تا سرمایه‌گذاری‌های سودمندی در این بخش با تکیه بر نیروهای متخصص و مجرب صورت بگیرد. در بسیاری از کشورهای توسعه‌یافته، روی ظرفیت‌های این بخش برای توسعه اقتصاد تمرکز زیادی شده است، اما باید دانست که میزان استفاده از ذخایر معدنی به دلیل تجهیزات قدیمی در سطح مورد انتظاری قرار نداشته و لازم است ...

۲

بررسی چالش معدن یک سال گذشته معدن در گفت‌وگو با یک فعال معدنی

نگاه سرمایه‌ای به بخش معدن چالش‌زا است

۴

عکس: روزگار معدن

سرمقاله

دخالت دولت مانع توسعه بخش خصوصی

۲

یادداشت‌ها

فرصت‌ها را دریابیم

۴

نسخه بازگشت آرامش به بازار فولاد

۳

تیتر روز

دورنمای صنایع همچنان تاریک است

روزهای پایانی سال، فرصت مناسبی برای بررسی عملکرد صنایع است. نگاه کلی به کارنامه تولیدکنندگان در بخش‌های مختلف معدن و صنایع وابسته به آن، نکات مشترکی دارد. بیشتر صنعتگران فعال در این حوزه با نگاه کلی به یک سال اخیر از نوسانات مداوم اقتصادی، سیاست‌گذاری و ارزی، نبود ثبات و وحدت‌رویه میان مسئولان و تصمیم‌گیران، توسعه‌نیافتگی زیرساخت‌های انرژی و تحمیل فشار جدی به تولید، ایجاد مانع در مسیر صادرات و... گلایه‌مند هستند...

۷

روزگار معدن

اخبار

۲

یکشنبه

● ۲۱ اسفند ۱۴۰۱
● ۱۹ شعبان ۱۴۴۴
● ۱۲ مارس ۲۰۲۳
● سال پنجم ● شماره ۱۰۳۸

سرمقاله

دخالت دولت، مانع توسعه بخش خصوصی

علیرضا مهدیه
کارشناس و فعال معدن

اتاق‌های بازرگانی و نیز تشکل‌های صنفی چگونه می‌توانند باعث توسعه اقتصادی، صنعتی و حتی اجتماعی شوند؟ در تعریف عام، اتاق بازرگانی، سازمانی غیردولتی است که در آن بازرگانان و صاحبان صنایع، معادن و کشاورزی برای رشد و توسعه فعالیت‌های خود وارد چانه‌زنی و لابیگری با دولت می‌شوند تا بتوانند منافع صنفی و تشکلی خود را تامین کنند. اما در همین تعریف ساده چند چالش بزرگ نهفته است که می‌تواند زمینه توسعه‌خواهی را در اتاق‌های بازرگانی و جوامع صنفی صنعتی و اقتصادی کشور ایجاد کند. چالش اول قید غیردولتی بودن اتاق‌های بازرگانی است. اینکه تا چه میزان این تشکل‌ها واجد شرایط غیردولتی بودن هستند و تا چه میزان افراد دولتی و حاکمیتی در آن عضو و دردتدوین سیاست‌گذاری‌ها سهیم هستند. می‌دانیم که در وظایف و اختیارات اتاق بازرگانی، ارائه نظرات مشورتی درباره مسائل اقتصادی کشور به قوای سه‌گانه است و اینکه همین بحث‌های فقط مشورتی تا چه حد ارائه و تا چه حدی تایید و تصویب می‌شوند، چالش بعدی خواهد بود. بحث و چالش بعدی، انتخاب افرادی است که توان علمی و عملیاتی دارند و می‌توانند حتی با محدودیت‌های اجرایی اتاق بازرگانی، طرح‌های خود را اجرایی کنند و در تصمیمات خرد و کلان نظام حکمرانی، تاثیرگذار باشند. درباره چالش نخست باید بر این نکته تاکید کرد که به عقیده نگارنده، نزدیک بودن اتاق به دولت، به شکل مطلق بد نیست و اتفاقا می‌تواند باعث نفوذ و قدرت چانه‌زنی بیشتر توسط بخش خصوصی شود و تعاملات کلان تشکل‌های مختلف خصوصی را با سازمان‌ها و نهادهای دولتی افزایش دهد و بر تصمیمات کشور تاثیر بگذارد. اما نفوذ دولت در اتاق بازرگانی و تاثیر بر تولید گزارش‌ها، نقدها و فکت‌های کارشناسی و محتواهای ملی و صنفی می‌تواند مخل توسعه اتاق و معنای واقعی مجلس بخش خصوصی باشد که از غیردولتی بودن و مردم‌نهاد بودن به دولتی شدن و غیرصنفی شدن سوق پیدا و اصطلاح بخش خصوصی واقعی را از خود دور و دورتر کند. به تعبیری در روند توسعه‌خواهی، اتاق بازرگانی، تشکل و صنف بتوانند در موارد مرتبط و مستقیم تشکلی و صنفی خود، فراتر و قبل‌تر از دولت حرکت کرده، ایده و طرح داده و درباره عملیاتی شدن آن حتی مسئولیت گرفته و پاسخگو باشند. همین مورد یعنی گرفتن مسئولیت و پاسخگو کردن اتاق و افرادی که در آن فعالیت دارند، می‌تواند در کنار شفافیت و تاثیرات ملی و صنفی، محکی بر انتخاب افراد هم باشد که همانند یک شرکت، برای رشد و توسعه‌ای که ساخته‌اند، آمار و ارقام ثبت کنند. آمار و ارقامی کارشناسی و مبتنی بر واقعیت و شفافیت‌های تشکلی و صنفی که در آن تمام منافع و منابع حاصل شده درج و محل ورود و خروج آن منتشر شده باشد تا بحث همیشگی قصور و تقصیر و مقصر، سدی بر توسعه‌خواهی نباشد. همه می‌دانیم که در جامعه اقتصادی و صنعتی ما قصور بسیار است و حتی در مواردی قصور حاکم می‌شود، اما بهینه این است که در این مجال و حداقل در ارکان بخش خصوصی، جای دنبال تقصیر و مقصر گشتن، ریشه‌های قصور را بیشتر شناخت و در راستای کاهش آن، وظیفه، مسئولیت و پاسخگویی ایجاد کرد. اتاق وظیفه و مسئولیت مشاوره و مشورت در اجرا دارد، اما اگر مشاوره‌ها به روزتر، شدنی‌تر، پایدارتر و ایرانی‌شده‌تر باشند، می‌شود موثرتر و واقع‌شدو کمی هم توسعه ساخت‌وریسک‌های ملی و اتفاقا پایدار را کمتر و محدودتر کرد. و درباره چالش انتخاب افراد؛ همه داستان تعهد، تخصص را هزاران بار شنیده‌ایم و شور بختانه در کمتر موردی در برخی از سیستم‌های مدیریتی کشور دیده‌ایم وقصه وظیفه و مسئولیت را هم باتوجه به تفاوت این دو باهم، می‌دانیم. اما وشاید بشود تمام این موارد و ارکان را در اتاق بازرگانی یا یک سازمان مردم‌نهاد، حتی زیرمجموعه کوچکی از تشکلی مرتبط به اتاق بازرگانی ایجاد کرد؛ یعنی خارج از اولویت تعهد که در دنیای مدرن هم اولویت هست، تخصص دور نشود و به ظاهر متعهدان بی‌تخصص، جای حتی متعهدان کم‌تخصص را نگیرند و متخصصان متعهد، دور و دورتر نشوند. این یعنی وظیفه و مسئولیت با نقاب تعهد ظاهری معنی نگیرد و تخصص که اصل وظیفه‌شناسی و تعهد که اصل مسئولیت‌پذیری هست، کم‌رنگ‌تر نشود که اگر توسعه‌خواهی در اتاق بازرگانی که حداقل هنوز هم خصوصی هست، تدوین شود؛ راه مقاومت در برابر توسعه و ورودی‌های غلط صنفی و تشکلی بسته خواهد شد و دولت و حاکمیت نیز تصمیمات بهتری خواهند گرفت. همان مقاومت‌هایی که باعث شده‌اند، توسعه در صنعت و اقتصاد ایران عزیز؛ طی سالیان دراز و با وجود همه زحمات در شرایط نامساعدتری قرار گیرد و تمام توسعه‌خواهی گذشته، کم‌تاثیر شود و گاهی مسکوت بماند.

ضرورت هوشمندسازی اکتشاف و بهره‌برداری از معادن

عکس: روزگار معدن

گروه معدن

وجود ذخایر غنی معدنی در کشور موجب شده تا سرمایه‌گذاری‌های سودمندی در این بخش با تکیه بر نیروهای متخصص و مجرب صورت بگیرد.

به گزارش روابط عمومی شرکت تجلی، در بسیاری از کشورهای توسعه‌یافته، روی ظرفیت‌های این بخش برای توسعه اقتصاد تمرکز زیادی شده است، اما باید دانست که میزان استفاده از ذخایر معدنی به دلیل تجهیزات قدیمی در سطح مورد انتظاری قرار نداشته و لازم است با حمایت‌های دولت و ورود تکنولوژی‌های جدید آن را تقویت کرد. در همین زمینه گفت‌وگو با نادر گلشنی نسب، مدیر امور معادن و اکتشاف شرکت تجلی به شرح زیر است:

◉ فعالیت‌های معدنی در کشورمان از منظر بهره‌وری در چه سطحی قرار دارد؟

حوزه فعالیت‌های معدنی به بخش‌های بالادستی و پایین‌دستی از اکتشاف، استخراج و بهره‌برداری، استحصال و فرآوری مواد معدنی را در بر می‌گیرد. برای اظهار نظر در خصوص کارآمدی آن باید دید که در حوزه‌های بالادستی فعالیت‌های معدنی چه تحولاتی در کشور رخ داده یا این بخش‌ها تا چه اندازه در توسعه این حوزه‌ها اثرگذار بوده‌اند. متاسفانه هم‌اکنون عمده اکتشافات انجام‌شده در کشور، سطحی و با نواقص زیادی همراه است. به عنوان مثال، نقشه‌های یک‌صد هزار زمین‌شناسی مرجع اصلی و اولیه اکتشافات در کشور است که توسط سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور به عنوان متولی اکتشافات کشور، قابل عرضه است و نقشه‌های بزرگ‌مقیاس جهت بهره‌برداری دقیق‌تر در دسترس نمی‌باشد. این در حالی است که هنوز برای برخی از مناطق کشور این نقشه‌های یک‌صد هزار هم آماده نشده است. در مقابل، در بیشتر کشورهای توسعه‌یافته و پیشرفته، نقشه‌های بزرگ‌مقیاس یک پنجاه هزار و یک بیست و پنج هزار و حتی با مقیاس بزرگ‌تر هم برای کل کشورشان تهیه شده است. مسئله دیگر، انجام اکتشافات سطحی در کشور است که موجب شده، حوزه اکتشاف مواد معدنی در کشور به دلیل فقر تکنولوژی در تامین خوراک صنایع پایین‌دستی حال و آینده کشور عملکرد مناسبی نداشت باشد، از این‌رو تمام اهتمام دولت محترم باید تجهیز صنعت معدن کشور به تکنولوژی‌های نوین و برتر در کلیه زنجیره فعالیت‌های معدنی کشور از حوزه‌های بالادستی تا پایین‌دستی باشد.

◉ اکتشافات معدنی چه سهمی در تولید ناخالص داخلی کشور دارد؟

بر اساس آمارها در حال حاضر اکتشافات معدنی در کشور تنها یک درصد تولید ناخالص داخلی کشور را شامل می‌شود که با وجود تنوع بالای ۸۰ نوع ماده معدنی در کشور از غیر فلزی تا فلزی، سبقه طولانی معدن‌کاری از سلسله پارت‌ها و ساسانی در کشور، رتبه هشتم جهانی ایران در رنکینگ جهانی ذخایر معدنی، وجود معادن بزرگ با ذخیره در کلاس جهانی و همچنین نیروهای مجرب و مجهز به دانش روز آکادمیک در شان نام کشور عزیزمان نیست، بر این اساس همسو شدن کشور با رتبه‌های برتر در رنکینگ جهانی ضرورتی انکارناپذیر است. اگر اکتشافات معدنی به صورت دقیق، علمی و بر پایه تکنولوژی روز انجام شود، می‌توان در فعالیت‌های دیگر این حوزه نیز موفق عمل کرده و نوسانات نرخ بازار و تورم در این حوزه را کنترل کرد، در غیر این صورت شاهد تعطیلی معادن کوچک که به نوسانات بازار حساسیت بیشتر نشان می‌دهند، خواهیم بود. به‌طور کل باید گفت، کشورمان در میانه این راه قرار گرفته و نمره آن در زمینه اکتشافات معدنی از ۱۰۰، ۵۰ و از ۱۰ نیز ۵ خواهد بود، به همین دلیل نگاه ما باید مبتنی بر توسعه پایدار بوده و نیازهای امروز را بر اساس افزایش توانمندی نسل‌های آینده برای تامین نیازهای‌شان دنبال شود تا زندگی نسل‌های آینده با کمبود مواد و ذخایر معدنی و نابودی منابع طبیعی و محیط‌زیست به خطر نیفتند. امید است، با اهتمام و سیاست‌گذاری‌های درست، وضعیت معدن‌کاری کشور به‌طور روزافزون بهبود یابد.

◉ چه اقداماتی به صورت کلیدی و ضروری در بلندمدت به ارتقاء رتبه کشور در صنعت معدن کمک خواهد کرد؟

همان‌طور که ذکر شد، رسیدن به این مرحله نیازمند داشتن یک نگاه ویژه و توسعه‌محور به صنعت معدن و نحوه مدیریت آن است. باید دید هدف اصلی از معدن‌کاری چیست؟ اگر هدف صرفا تامین نیاز زمان حال است، شاید امروز به هر نحو ممکن، امکان تامین نیاز فراهم شود، اما قطعا در آینده با مشکلات عدیده فنی و محیط زیستی مواجه خواهیم بود. باید ضمن سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی درست، بستر ورود تجهیزات و تکنولوژی‌های جدید به کشور فراهم شود تا در حوزه معادن و صنایع معدنی، توسعه‌یافتگی لازم حاصل شود. یکی از مباحثی که در این زمینه مطرح است، هوشمندسازی معادن است، هرچند هنوز به صورت تئوریک مطرح است و جامه عمل به خود نپوشانده است، اما بر اساس عملیاتی شدن آن می‌توان مثلا در توسعه برنامه‌های دقیق اکتشافی، از مکانیزه کردن سیستم‌های کنترل‌کننده حمل بار و بارگیری در معادن استفاده کرد. علاوه بر آن، از آنجایی که ۷۰ الی ۸۰ درصد معادن کشور به معادن کوچک و متوسط مقیاس اختصاص دارد، باید در مسیر توسعه این بخش، سیاست‌گذاری و حمایت‌های درستی به عمل آید. در رابطه با معادن بزرگ و استراتژیک کشور که دارای ذخایر در کلاس جهانی هستند نیز طرح‌های توسعه‌ای و سرمایه‌گذاری‌های مالی و فنی با ورود تکنولوژی‌های پیشرفته و ماشین‌آلات جدید به شدت مورد نیاز است تا با توسعه بخش اکتشافات نوین، مکانیزه کردن استخراج، بهره‌برداری و توسعه فرآیندهای استحصال و فرآوری مطابق با استانداردهای زیست‌محیطی، خوراک مورد نیاز زنجیره صنایع پایین‌دستی تامین شود.

در بخش اکتشاف نیز باید با تکیه بر حفاری‌های اصولی به توسعه اکتشافات عمقی بیشتر پرداخته شده تا منجر به کشف ذخایر معدنی بیشتری شود. برای مثال، نگاه ما به موضوع استخراج و فرآوری معدن گهر زمین با ۶۴۰ میلیون تن ذخیره زمین‌شناسی، باید مبتنی بر توجه همزمان به ذخایر سطحی و عمقی و تکیه بر علوم اکتشافی و دستگاه‌های مدرن باشد.

◉ میزان سرمایه‌گذاری در بخش معدن را چطور ارزیابی می‌کنید؟

با وجود میادین و ذخایر عظیم نفت و گاز در کشورمان که سرمایه‌گذاری کلانی در آن به دلیل تحریم‌های ظالمانه اتفاق نیفتاده است، به اعتقاد بنده، سرمایه‌گذاری در این بخش برخلاف وجود تمام مشکلات، در سال‌های اخیر با ورود شرکت‌های سرمایه‌گذاری قوی در این عرصه شرایط نسبتا مطلوبی دارد، بنابراین باید در کنار توسعه سرمایه‌گذاری در بخش‌های زیرساختی، در صدد توسعه تکنولوژیک در کل زنجیره صنعت معدن هم باشیم، چراکه قرارگیری ایران در کمربند آلپ- هیمالیا و وقوع آن از نظر زون‌های زمین‌شناسی در یکی از مناطق مهم متاوژنیکی دنیا با کانسارهای بزرگ مس، طلا، سرب، روی، آهن و غیرفلزی، مسلما این سرمایه‌گذاری سودآوری بالایی خواهد داشت.

ضمن اینکه باید دانست، استفاده از روش‌های قدیمی مانع از ایجاد ارزش افزوده لازم از طریق سرمایه‌گذاری در بخش معدن کشور می‌شود. توسعه در بخش صنعت معدن کشور، جدا از تقویت اقتصاد کلان کشور نیست و با حمایت‌های جدی قوه مقننه، دولتمردان محترم و سیستم بانکی و موسسات مالی و اعتباری، با ورود تکنولوژی‌های جدید، کاهش تعرفه‌های گمرکی و اصلاح قوانین دست و پاگیر و بروکراسی‌های اداری تقویت خواهد شد. متاسفانه امروز با توجه به وجود موانع، روند طولانی صدور مجوزها، تغییر مداوم مدیران، قوانین، برنامه‌های راهبردی کلان، تصویب مستمر بخشنامه‌ها و آئین‌نامه‌ها در دولت‌های مختلف و برخی از مانع‌تراشی‌ها و موازی‌کاری‌ها از استانداردهای جهانی معدن‌کاری فاصله گرفته شده و جسم معدن‌کاری نیز کاملا نحیف شده است.

◉ چرا با وجود بازدهی بالای سرمایه‌گذاری، شاهد درخواست کشورهای همسایه برای سرمایه‌گذاری مشترک با ایران در این بخش نیستیم؟

در این زمینه قطعا بحث‌های ژئوپلتیک تاثیرگذار است، اما عمده مسئله این است که کشورهای عربی به نفت و گاز خودشان وابسته بوده و درآمد حاصله از این مسیر را صرف سرمایه‌گذاری‌های تجاری می‌کنند، چراکه آنها در این زمینه از تنوع مواد معدنی کشورمان، نیروهای متخصص و مجرب ارزان و اراده جدی برخوردار نیستند. قطعا با توسعه تکنولوژیک حوزه معادن و صنایع معدنی و زیرساخت‌های این صنعت در کشور که دارای ظرفیت بسیار مناسبی است و نیز، تغییر برخی از سیاست‌ها و قوانین، این کشورها حاضر به سرمایه‌گذاری در این حوزه در کشورمان خواهند بود یا با اقتصادی بودن تامین نیاز برخی از صنایع‌شان از طریق ایران به سرمایه‌گذاری در طرح‌های توسعه‌ای کشورشان اقدام خواهند کرد که موجب اشتغال‌زایی، محرومیت‌زدایی و رونق اقتصادی هرچه بیشتر در کشورمان می‌شود و راه برای صنعتی شدن کشور از طریق ایجاد ارزش افزوده بیشتر گشوده خواهد شد.

امروز بیشتر توانمندی‌های داخلی مانند توان شرکت‌های قوی در بحث توسعه سرمایه‌گذاری در فعالیت‌های معدنی به کار گرفته شده که مجلس شورای اسلامی می‌تواند با اتخاذ قوانین کارا و علمی، ضمن ایجاد بسترسازی مناسب، دولت را به سرمایه‌پذیری از کشورهای همسایه و ایجاد سرمایه‌گذاری‌های جدید مجاب کند. همان‌طور که کشور امریکا در کشوری مانند افغانستان به خاطر ذخایر لیتیوم، سرمایه‌گذاری کلانی کرده است.

◉ تورم و نوسانات قیمت‌ها چه تاثیراتی بر بخش معدن داشته است؟

کشورهای دیگر با نگرش توسعه‌محور در این صنعت تاثیرپذیری کمتری از تورم و نوسانات بازار احساس می‌کنند، به همین دلیل می‌توانیم با الگوبرداری از این کشورها، این تاثیرپذیری را کاهش دهیم. هرچقدر که نیاز به تامین خوراک در صنایع پایین‌دستی بیشتر شود، نیاز به اکتشافات عمقی به عنوان حلقه بالادستی حوزه فعالیت‌های معدنی، بر اساس استفاده از تکنولوژی‌های نوین افزایش خواهد یافت. زمانی که کشور بر روی ریل سرمایه‌گذاری در صنعت معدن در حال حرکت به سمت صنعتی شدن قرار گرفته باشد، تورم و نوسانات تاثیر کمتری بر این بخش خواهد داشت، هرچند این‌ها خود متاثر از اقتصاد کلان کشور است. درحال‌حاضر با تلاطم بازار سکه، طلا، دلار و... احساسات منفی و اضطراب‌هایی در جامعه سرمایه‌گذاری به وجود می‌آید که بخش صنعت را نیز درگیر کرده و از طرفی، عدم وجود برخی از زیرساخت‌ها که نیاز به سرمایه‌گذاری در کشور دارند به مانند عدم توسعه مسیرهای ترانزیت کالا، موجب وقفه در تامین خوراک صنایع و زیان اقتصادی آنها شده است. از سوی دیگر، به دلیل این نوسانات بازار و تورم سرمایه‌گذاران خرد فعال در معادن کوچک تا متوسط به دلیل عدم پوشش هزینه‌های استخراج و بهره‌برداری خود، چاره‌ای جز تعطیلی واحد معدنی خود نمی‌یابند.

▣ و سخن آخر

همان‌گونه که اشاره شد، توقع و انتظار از دولت این است که با حمایت‌های همه‌جانبه و تمام‌قد در کنار سرمایه‌گذاران و فعالان این بخش بوده و با رفع موانع تولید و تامین کلیه زیرساخت‌های لازم به توسعه صنعتی این بخش کمک شایانی کند. امروز مجموعه‌های صنعتی و معدنی بزرگ کشور مانند گل‌گهر و... به ایجاد زیرساخت‌هایی به‌مانند ایجاد زیرساخت شبکه ترانزیت ریلی اقدام می‌کنند که در عین حال که حمل مواد و محصولات معدنی آنها را تسهیل می‌کند، کمک شایانی نیز به توسعه بخش زیرساخت‌های حمل‌ونقل کشور کرده و به‌طور کل به توسعه‌یافتگی کشور می‌انجامد. اگر در بحث‌های معدنی این امر لحاظ شده و پرداخته شود و دولتمردان با همت و عزم جدی در کنار سرمایه‌گذاران خرد و کلان قرار گیرند، نتایج خوبی حاصل خواهد شد.

افزایش رشد بخش صنعت و معدن

وزیر صمت گفت که رشد فصلی معدن و تولید در امسال نسبت به مدت مشابه سال گذشته، رشد بالایی داشته است.

به گزارش شاتا، سیدرضا فاطمی‌امین با اشاره به اینکه روند تولید در کشور بسیار خوب است، گفت: طبق آمارهای منتشر شده در چند ماه اخیر، در بخش معدن و صنعت رشد بسیار خوبی هستیم.

وی در این خصوص اینگونه توضیح داد: در تابستان ۱۴۰۰ رشد فصلی معدن ۳.۷- اما در پائیز امسال رشد فصلی معدن به ۲.۶ رسیده که نشان دهنده رشد قابل توجه در این بخش بوده است. در بخش صنعت هم رشد فصلی صنعت در تابستان سال گذشته ۲ درصد بوده که در پائیز امسال به ۵ درصد افزایش یافته است.

وزیر صمت با اشاره به اینکه رشد بخش صنعت در ۹ماهه امسال نسبت به مدت مشابه سال گذشته بیشتر بوده و امروز از میانگین رشد اقتصادی هم بیشتر شده، افزود: رشد اقتصادی در امسال ۳.۳ بوده و رشد اقتصادی بخش صنعت ۵ درصد شده است. این موارد نشان می‌دهد که تولید در حال حرکت است؛ آنهم درسالی که به نام تولید، دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین مزین شده است.

وی با طرح این پرسش که برای دانش‌بنیان چه کاری باید انجام داد؟، اظهار کرد: در ۱۰-۱۵ سال اخیر، تمرکز در عرضه محور بوده است یعنی در کنار یک دانشگاه، پارک فن‌آوری راه‌اندازی شود، شرکت دانش‌بنیانی راه‌اندازی شده و خلاقیت و محصول تولید کند و در نهایت با معرفی محصول، به فکر پیدا کردن مشتری برای آن باشیم. البته باید طرف عرضه مشخص شود اما امروز طرف عرضه اشباع شده و اگر بخواهیم بیش از این طرف عرضه دانش‌بنیان را تقویت کنیم، خروجی مطلوب را نخواهیم داشت. فاطمی‌امین با بیان اینکه در این وضعیت باید رویکرد تقاضا محور را تقویت کنیم، اضافه کرد: وقتی صنعت رشدی خوبی دارد، پس در این شرایط صنعت باید تقاضا ارائه داد و مطابق با آن تقاضا، شرکت‌های دانش‌بنیان تولید را انجام دهند؛ رویکردی که از سال گذشته با ارتباط نزدیک میان وزارت صمت و وزارت علوم، به آن توجه بیشتری شده است. وی در ادامه با بیان اینکه باید در وزارت صمت به واحدهای بزرگ الزام کرده و برای آنها شاخص عملکردی قرار دهیم، افزود: در این راستا باید برای هر محصول معدنی که بیش از یک میلیون دلار واردات داریم، به سمت تولید داخلی برویم. از طرفی سامانه‌ای راه‌اندازی شده تا ۳۴ هزار تجهیزات صنعتی در داخل ساخته شود که اکنون ۲۴ هزار تقاضا برای ساخت ثبت شده است. ما باید با توجه به رشد صنعت یک رویکرد تقاضامحور را در پیش بگیریم.

وزیر صمت همچنین تصریح کرد: قدم سوم این است که اگر شاخصی پیدا کنیم که علم و ثروت و قدرت را هم‌زمان اندازه‌گیری کند، بسیار عالی است. علم؛ قدرت است و باید این ۲ را به یکدیگر متصل کنیم. شاخصی که قدرت و دانش‌بنیان را بررسی می‌کند، شاخص «پیچیدگی» است که قصد داریم از رتبه ۶۵ آن را به جایگاه ۴۰ برسانیم. ممکن است در شاخص‌های علم‌سنجی و مقاله رتبه خوبی داشته باشیم، اما در آن به جای حل مسائل خودمان، مسائل دیگران را حل کنیم. وی با بیان اینکه زمانی علم، علم است که به تولید محصول منجر شود و محصولاتی که مبتنی بر دانش باشند، یادآور شد: زمانی محصول، دانش‌بنیان است که کمتر کشوری بتواند آن را تولید کند. اگر کشوری توانست این کار را انجام دهد، قدم ویژه‌ای برداشته است. آنوقت می‌تواند تصمیم بگیرد که این دانش را به کدام کشور عرضه کرده و یا در اختیار کدام کشور قرار ندهد.

فاطمی‌امین خاطرنشان کرد: این شاخص بر اساس تنوع محصولات صادراتی و اینکه کدام کشورها آن را تولید می‌کنند، به شاخص ارزیابی کشورها می‌پردازد. این شاخص علم را اندازه‌گیری کرده و قدرت اقتصادی در کشورها را بر اساس تولید محصول «پیچیده» ارزیابی می‌کند.

وی افزود: بنابراین در صحنه بین‌المللی از نظر اقتدار و قدرت اقتصادی ۲ شاخص وجود دارد که یکی از آنها شاخص پیچیدگی است که علم و دانش را به یکدیگر متصل کرده و قدرت کشور را افزایش می‌دهد.

وزیر صنعت، معدن و تجارت همچنین ابراز امیدواری کرد که رشدهای ایجاد شده، هرچه زودتر خود را در زندگی مردم نشان دهد.

مدیرعامل مجتمع فولاد غدیر نی‌ریز:

نیازمند فرهنگ‌سازی در مصرف گاز هستیم

گروه معدن

ایـده تمرکززدایی از تولید فولاد در کشـور و نقش‌آفرینـی صنایع بـزرگ در مناطق محروم، از رایج‌ترین الگوهای توسـعه کشـور بوده است. سیاسـت‌گذاران موتور محرکه تولید را در ایجاد صنایع و طرح‌های صنعتی در مناطق کم‌برخوردار می‌داننـد. ایـده تمرکززدایی از تولیـد فولاد در کشـور و نقش‌آفرینی صنایع بـزرگ در مناطق محـروم، از رایج‌ترین الگوهای توسـعه کشـور بوده است. سیاست‌گذاران همواره موتور محرکه تولیـد را در ایجاد صنایع و طرح‌های صنعتی در مناطق کم‌برخـوردار می‌دانند و فـولاد، یکی از کلیدی‌ترین و پرکشش‌ترین صنایع در این زمینه بوده اسـت. یکی از مهم‌تریـن مواد اولیه صنعت فولاد که تولید آن طی سـال‌های اخیر در کانون توجه قرار گرفته اسـت، آهن‌اسفنجی محسوب می‌شـود؛ اگرچه تولید این ماده اولیه با پیشرفت قابل توجهی همراه بوده است اما تولیدکنندگان آهن اسفنجی در کشـور، با چالش‌های مختلفی ماننـد قطعـی گاز و همچنیـن افزایـش نـرخ بی‌رویـه آن مواجه بوده‌انـد. مجتمع فولاد غدیر نی‌ریز، یکی از هشـت طرح فولاد اسـتانی تولید آهن اسـفنجی و فولادسـازی دولت در راستای اسـتراتژی توسـعه غیرمتمرکز فولاد بوده است. این مجتمـع با هـدف تولید سـالانه ۸۰۰هزار تـن آهن‌اسـفنجی و یک میلیون تـن فولاد در استان فارس و شهرسـتان نی‌ریز احداث شده و به بهره‌برداری رسـیده اسـت. با وجود مشکلات موجود در تامین گاز مورد نیاز واحدهای فولادی، کیفیت آهن‌اسفنجی تولیدشده در این مجتمع با MD معادل ۹۲.۳۲ درصد، بالاتر از نمونه مشابه سایر مجتمع‌ها قرار دارد و در بورس کالای ایران عرضه می‌شـود. علاوه‌براین، بهره‌برداری از پروژه فولادسـازی و همچنین سرعت‌بخشی و تکمیل پروژه گندله‌سـازی مجتمع فـولاد غدیر نی‌ریز، سـالی پرکار را برای این مجتمع فولادی کشـور رقـم زده اسـت. در همین زمینـه، گفت‌وگوی فلزات آنلاین با محسـن مصطفی‌پور، مدیرعامل مجتمع فولاد غدیر نی‌ریز به شرح زیراست:

◉ در خصـوص تاریخچـه مجتمـع فولاد غدیر نی‌ریز توضیحاتی ارائه بفرمایید.

مجتمع فولاد غدیر نی‌ریز، یکی از هشت طرح تولید آهن اسفنجی و فولادسازی در کشور است که در سال ۱۳۸۶ با هدف تمرکززدایی از تولید فولاد در سـطح کشور توسط شرکت ملی فولاد ایـران (به نمایندگی از ایمیدرو) در شهرسـتان نی‌ریـز پایه‌گذاری شـد. اجرای این پـروژه در سال ۱۳۹۲ با مشـارکت ۶۵ درصدی هلدینگ صنایع و معادن غدیر، شـتاب بیشـتری به خود گرفـت و در سـال ۱۳۹۶، واحد احیا مسـتقیم مجتمع با ظرفیت اسـمی تولیـد ۸۰۰هزار تن آهن‌اسـفنجی به بهره‌بـرداری رسـید. فاز دوم مجتمع بـا راه‌انـدازی کارخانه تولیـد فولاد با ظرفیت سـالانه یـک میلیون تن، اوایل سـال ۱۴۰۲ به بهره‌برداری خواهد رسـید. همچنین پـروژه گندله‌سـازی مجتمع با ظرفیت سـالانه ۲میلیون و ۵۰۰ هزار تن نیز به سـرعت در حال تکمیل بوده و درحال‌حاضر، از پیشرفت فیزیکی بیش از ۳۰ درصدی برخوردار است.

◉ مجتمـع فـولاد غدیـر نی‌ریـز چـه عملکـردی در حوزه تولید طی امسـال به ثبت رسانده است؟

با وجود مشـکل قطعـی برق در تابسـتان و قطعی گاز در زمستان که برای تمام مجتمع‌های فولادی وجود داشـت، توانسـتیم میـزان تولید پیش‌بینی شـده در برنامه مجتمـع را مطابق با بودجه در نظر گرفته شـده محقق سـازیم. این مشکلات با حمایت‌های لازم از جانب سازمان‌ها و مسـئولان ذی‌ربط به ویژه اسـتاندار فارس و نماینـده شهرسـتان نی‌ریز در مجلس شـورای اسلامی مرتفع شـد. با افزایش ۳ هزار درصدی سـرمایه مجتمع کـه بـا حمایت سـهام‌داران در مجمـع عمومـی فوق‌العاده به ثبت رسـید، توانسـتیم توان مالـی مجموعه جهـت اجرای طرح‌هـای توسـعه‌ای را تقویت کنیم. در سـال گذشته، توانستیم یک هزار میلیارد تومان اوراق مرابحه منتشر کنیم که با استقبال بازار سرمایه مواجـه شـد. در ادامه جهت اجرای بخشـی از پروژه‌های شـرکت، از این منابع استفاده کردیم. در مجموع می‌توان گفت سـال ۱۴۰۱ بر اساس مدل خاصی که بر اسـاس نوع دیدگاه و فرهنگ مشـترک بین ارکان مجتمع فولاد غدیر نی‌ریز ایجاد شده، سـالی موفق همراه با دستاوردهای بزرگ بوده است.

◉ ارزیابی شما از اهمیت تامین پایدار گاز در تولید آهن اسـفنجی چیست و افزایش نرخ گاز، چه تاثیری بر عملکرد فعالان این بخش داشته است؟

برخـی بر این‌باورند که گاز، تنها به عنوان یک نیروی پیشران در کارخانجات تولید آهن‌اسفنجی مورد اسـتفاده قرار می‌گیرد؛ در صورتی که گاز، خـوراک و مـاده اولیه مـورد نیـاز تولید آهن اسفنجی محسوب می‌شـود. این بدان معناست که علاوه بر گندله‌ای که در تولید آهن‌اسفنجی اسـتفاده می‌شـود، گاز هم باید به میزان کافی تامین شـود. بنابراین عدم تامیـن گاز به میزان لازم، اساسـا منجر به تعطیلی کارخانجات تولید آهن اسفنجی خواهد شد. بنابراین گاز به عنوان یک خوراک در کارخانجات تولید آهن‌اسفنجی، از اهمیـت قابـل توجهی برخوردار اسـت. برای مثال، اگر میـزان گاز مورد نیاز مجتمع ما برای تولید آهن اسفنجی ۵۴۰ هزار مترمکعب باشد و اگر کمتر از این میزان مثلا ۵۰۰ هزار مترمکعب گاز بـه مجتمع ما تخصیص داده شـود، همین میزان کمبود اندک هـم منجر به تعطیلی خط تولید مجموعه خواهد شـد. بنابراین اگر میزان پایداری گاز در کارخانجات آهن اسفنجی وجود نداشته باشـد، تولید هم امکان‌پذیر نخواهد بود. از سـوی دیگـر، از آنجایـی که میـزان مصرف گاز تولیدکننـدگان آهن‌اسـفنجی بسـیار قابل توجه اسـت، افزایش نرخ گاز بخش عمده‌ای از درآمـد و سـود حاصل از فروش یـک مجموعه را تحت‌الشـعاع خود قرار خواهد داد. در سـال گذشته، تقریبا با حدود ۸۰۰ درصد افزایش نرخ گاز مواجه شدیم و اگر قرار باشد سال آینده نیز نرخ گاز به همین شـکل افزایـش پیدا کند، باز هم با از دسـت دادن سـود قابل توجهی مواجه خواهیم شـد. زمانی که درآمد و سـود مجتمع کاهـش پیدا کند، سـرعت پیشـرفت و اجرای طرح‌های توسعه‌ای با افت قابل توجهی همراه و به دنبال آن، اجرای مسئولیت‌های اجتماعی هم دشوار خواهد شد.

◉ مجتمـع فـولاد غدیـر نی‌ریـز چـه تمهیداتـی به منظور مدیریـت مصرف گاز اندیشیده است؟

واقعیت امر این است که بحث گاز با برق کاملا متفاوت است و ما نمی‌توانیم اقدامات چندانی در این زمینه انجام دهیم. برای مثال، در حوزه برق، امکان احداث یک نیـروگاه در قالب تفاهم‌های احـداث نیروگاه‌های خود تامیـن وجود دارد اما در حوزه گاز، کلیه امور در اختیار دولت اسـت و تولیدکنندگان چاره‌ای جز تبعیت از تصمیمات حاکمیتـی ندارند. باید توجه داشـت که عمده مصرف گاز کشور در بخش خانگی است؛ بنابراین اگر فرهنگ‌سازی مناسبی در این زمینه صورت پذیرد و تعامل خوبی بیـن مردم و دولت برقرار شـود، الگوی مصرف گاز هم اصلاح خواهد شد. همچنیـن مردم باید بپذیرنـد که تبعات قطعی گاز در منـازل، بـه مراتب کمتـر از قطعی گاز در واحدهای صنعتی اسـت. ایجاد یک فرهنگ مشترک میان مردم و دولت، به بهبود مصرف گاز منجر خواهد شـد و این مسئله درحال‌حاضر در کشورهای توسعه‌یافته دیده می‌شود. بنابراین اگر بپذیریم که در شرایط اضطرار، تامین گاز بخش صنعتی بـه تامین گاز بخـش خانگی ارجحیت داده شـود، به زودی شـاهد نتایج مثبت آن در تولید و اقتصاد کشـور خواهیم بود. علاوه‌براین، اجرای امور زیرساختی و تکنولوژیکی در صنعت گاز توسط سازمان‌های ذی‌ربط نیز می‌تواند تاثیر شگرفی در این زمینه داشته باشد.

◉ در راسـتای اجـرای مسـئولیت‌های اجتماعـی، مجتمع فولاد غدیـر نی‌ریز چه رویکردهای زیست‌محیطی را در نظر گرفته است؟

عکس: روزگار معدن

مجتمـع فولاد غدیـر نی‌ریز، همـواره رعایت استانداردهای زیست‌محیطی را فراتر از یک الزام حقوقی و قانونـی به عنوان فرصتی برای تنظیم رابطـه خود با طبیعت و اقلیـم می‌داند و از این رو، فراتـر از رویه‌هـای اسـتانداردهای اجباری، مجموعه‌ای از استانداردها، مطالعات و رویه‌های نظارتی برای ارزیابی و مدیریت نحوه تاثیرگذاری فعالیت مجتمع بر محیط‌زیسـت اطـراف را در دسـتور کار قرار داده اسـت. حصـول اطمینان از بهره‌بـرداری کافـی، تاثیرگذاری مسـئولانه و تضمیـن ایجاد تعادلـی پایـدار و مولد میان صنعـت، طبیعت و جامعه، اسـاس رویکردهای زیسـت‌محیطی مجتمـع فـولاد غدیـر نی‌ریز اسـت. این مجتمع موفق به اخذ گواهی‌نامه‌های محیط‌زیسـتی (ISO۵۰۰۱) استقرار سیستم مدیریـت انـرژی، (ISO۱۶۰۰۰) معاینـه فنی بازرسـی موتورخانه، (ISO۱۴۰۰۱) سیسـتم مدیریت محیط‌زیسـت و گواهینامه صنعت سبز شـده اسـت. در راسـتای ادای دین به طبیعت اطـراف، مجتمـع فـولاد غدیر نی‌ریـز احداث ۲۵هکتار فضای سـبز با تکیـه بر گیاهان مقاوم به خشـکی و سـازگار با اقلیم منطقه و احداث ۱۰هکتار فضای سـبز در محوطه مجتمع را در دستور کار قرار داده است.

مشارکت در بهبود چرخه آب منطقه با تامین مالی انجـام مطالعات اولیه پـروژه و تهیه طرح توجیهی و فنی فروش پسـاب تصفیه‌خانه شهر نی‌ریـز به روش بیـع متقابل، از دیگـر اقدامات زیست‌محیطی شاخص مجتمع بوده است. ایجاد کمربند سـبز برای مهار باد بـا تکیه بر گیاهان مقـاوم به خشـکی و سـازگار با اقلیـم منطقه، مشـارکت در نگهداشـت ۵۰ هکتار باغ دانشگاه آزاد نی‌ریز و مشارکت در فعالیت‌های ترویجی و آموزشی نیز از دیگر اقدامات مجتمع فولاد غدیر نی‌ریز در این زمینه به شمار می‌آیند.

افتتاح مرکز توسعه و پشتیبانی نوآوری و فناوری چادرملو

مرکز توسعه و پشـتیبانی نوآوری و فنآوری چادرملو در پارک علم و فناوری یزد افتتاح و آغاز به کار کرد.

بـه گزارش روابـط عمومی چادرملو، ایـن مرکز با هدف ایجـاد ظرفیت‌های نـوآوری، به منظـور ارزش آفرینی در صنایـع فولادی و معدنی چادرملـو و ارتقای بهره‌وری آنها تاسیس شده است.

در مراسـم آغاز بـه کار این مرکز طاهـر زاده مدیرعامل شرکت معدنی و صنعتی چادرملو با اشاره به اجتناب ناپذیر بـودن حرکت حوزه معـدن و صنایع معدنی به عنوان یکی از پیشران‌های توسعه کشور، در مسیر ارزش آفرینی پایدار و ارتقـای مزیت‌های رقابتی خود به‌خصـوص در بازارهای بین‌المللی، افزود: در همین راسـتا شـرکت چادرملو اقدام به راه‌انـدازی مرکز نوآوری در پارک علـم و فناوری یزد و انعقاد تفاهمنامه همکاری با پارک علم و فناوری و دانشگاه یزد کرد.

وی با اشـاره به اینکه این مراکز در راستای تحقق قانون جهش تولید، دانش‌بنیان و سیاسـت‌های کلی کشور برای توسـعه اقتصاد دانش‌بنیان و به منظور فراهم‌آوردن زمینه همکاری‌های سـازنده برای حمایت از توسـعه فناوری‌ها، محصـولات و خدمـات فناورانه و نیز توسـعه زیسـت‌بوم فناوری و نوآوری اسـتان یزد در سال «تولید؛ دانش‌بنیان، اشـتغال‌آفرین» ایجاد شـده اسـت یادآور شـد: چادرملو در فرآینـد توسـعه دانش محور به ویـژه در زنجیره فولاد، از مرحله اکتشـاف، اسـتخراج، فرآوری و تولید محصولات فولادی فرصـت هایی را بـرای محققان، پژوهشـگران، و صنعتگران در مراکز علمی و شرکت‌های دانش‌بنیان فراهم سـاخته اسـت که بهترین محمل همکاری دوجانبه میان مراکز علمی و صنعتی است.

مدیرعامل چادرملو همچنین افزود: این شـرکت بعنوان یکی از بازیگران بزرگ اقتصادی کشـور همزمان با توسعه همکاری‌ها با شـرکت‌های دانش‌بنیـان و مراکز تحقیقاتی بـه منظور ارتقـاء بهره‌وری، در اندیشـه توسـعه و انتقال تکنولوژی‌هـا روز و حرکـت بـه سـمت هوشمندسـازی فرآیندهای تولید است.

بر اسـاس همین گـزارش، در این مراسـم که جمعی از اسـتادان، پژوهشگران و پژوهشـگران دانشگاه یزد و پارک علم و فناوری حضور داشـتند محمدعلی شـاه حسـینی معاون توسـعه مدیریت و منابع اسـتانداری یـزد با تاکید بـر ضرورت نخبـه پروری و جذب و اشـتغال این گروه که متناسـب با نیاز اسـتان تربیت شـده‌اند در مراکز صنعتی از اقدام شـرکت معدنی و صنعتی چادرملـو که همواره از شـرکت‌های مهم و تاثیرگذار در رشـد و پیشـرفت استان بوده اسـت و این بار با اقدام عملی زمینه همکاری موثر با مراکز علمی و نوآوری را فراهم کرده اسـت تقدیر و تشـکر کرد.

همچنیـن آقایـان دکتر کلانتـری رئیس دانشـگاه یزد و دکتـر میـر غفوری رئیس پـارک علم و فنـاوری یزد، با تشـریح ظرفیت‌های موجـود دانشـگاهی و نخبگان فعال در پـارک علـم و فناوری که می‌تواننـد در خدمت صنعت اسـتان باشـند افزودند: بـا گام نهادن شـرکت معدنی و صنعتـی چادرملـو در این مرکـز علمی عزم این شـرکت بـرای ارتبـاط تنگاتنگ با مراکـز علمی و دانشـگاهی به اثبات رسـید و امیدواریم این همکاری موجب توسعه فضای کسـب کار با اتکا به شـاخص‌های علم و تکنولوژی شد.

ایـن گـزارش حاکـی اسـت، پیـش از افتتـاح مرکـز توسـعه و پشـتیبانی نـوآوری و فنـآوری چادرملـو دو تفاهمنامـه همکاری در حوزه فنـاوری و دانش‌بنیان میان چادرملو، دانشـگاه یزد و پارک علم و فناوری اسـتان یزد منعقد شد.

گفتنی اسـت با راه‌اندازی و تجهیز دفتر مرکز توسـعه و پشـتیبانی نوآوری و فناوری چادرملو در ساختمان شهید احمدی روشن در پارک علم و فناوری استان یزد دبیرخانه دائمی جذب ایده‌ها نیز در این محل آغاز به کار کرد.

نقشه ۳ساله پیشرفت پیش‌روی فولاد هرمزگان

شرکت فولاد هرمزگان در راستای افزایش بهره‌وری و سهم خود در صنعت فولاد کشـور، به تدوین اسـتراتژی ۳ سـاله پرداخته اسـت که می‌تواند توسعه پایدار و افزایش بهره‌وری را به همراه داشـته و سـهم این مجموعه از زیرمجموعه‌های هلدینگ فولاد مبارکه در صادرات را افزایش دهد.

بـه گزارش تیتر۲۰، فولاد هرمزگان شـاید یکی از بهترین سـال‌های خود را امسال شاهد بود. شـاید اصلی‌ترین دلیل برای بیـان این حرف رکورد زنی‌های پـی در پی آن هم در شرایط بحرانی در بحث تامین انرژی بود.

درواقع فولاد هرمـزگان با برنامه‌ریـزی و مدیریت بحران توانست در شرایطی که ممکن بود تولید تحت تاثیر مشکلات قرار بگیرد، رکورد زنی‌های خود را ادامه دار کند.

این نگاه کارشناسی و تخصصی زمینه ساز تدوین استراتژی ۳ ساله برای فولاد هرمزگان شد. فولاد هرمزگان طبق برنامه هر سـاله در روزهای پایانی سـال بازنگری در استراتژی‌های خـود را در دسـتورکار قرار می‌دهد. نکته مهم آن اسـت که ایـن برنامه‌ریزی با حضـور نماینده فـولاد مبارکه به عنوان شـرکت مادر برگزار می‌شـود زیرا سیاسـت اصلی آن است که شـرکت‌های زیـر مجموعه فـولاد مبارکه هم راسـتا با سیاسـت‌های شرکت گام برداشـته و توسعه را در دستورکار خود قرار دهند. اما این موضوع چه اهمیتی برای مجموعه‌ای همچون فولاد هرمزگان دارد؟ در اختیار داشـتن نقشـه راه می‌توانـد با شناسـایی چالش‌ها و گلوگاه‌ها مسـیر توسـعه را کوتـاه تـر کرده و یـک مجموعه تولیـدی همچون فولاد هرمزگان را برای مواجه با بحران‌ها آماده کند. از سویی دیگر در این استراتژی ۳ سـاله، مشخص می‌شود فولاد هرمزگان قرار اسـت ۱۴۰۴ در کجای صنعت فولاد کشـور قرار بگیرد. نکته مهم آن اسـت که این اسـتراتژی ۳سـاله هم زمان با چشم‌انداز ۱۴۰۴ صنعت فولاد و دستیابی به ۵۵ میلیون تن فولاد محقق می‌شود و می‌تواند جایگاه فولاد هرمزگان در این چشـم‌انداز را ارتقا دهد. از سوی دیگر این استراتژی می‌تواند فـولاد هرمزگان را برای مواجه بـا بحران گاز آماده کند. زیرا وزیـر صمت نیـز درباره تامین گاز اعلام کرده اسـت سـال آینده می‌تواند شـرایط سخت تر باشد. به همین دلیل فولاد هرمزگان در این اسـتراتژی باید به سمت افزایش بهره‌وری، صرفـه جویی در انـرژی و ارتقای تکنولوژی بـرود. البته در همین یک سـال اخیر فولاد هرمزگان با سـرمایه‌گذاری در بخش تحقیق و توسـعه و همکاری با شرکت‌های دانش‌بنیان توانسـت با برنامه‌ریزی مشـخص میزان بهره‌وری را افزایش دهد.

بدون شـک فولاد هرمزگان در این اسـتراتژی به توسـعه پایدار دست پیدا خواهد کرد که افزایش تولید، فروش، صرفه جویـی در انرژی و حفظ محیط‌زیسـت را بـه همراه خواهد داشـت. با توجه به برنامه امسال فولاد هرمزگان و نگاهی به توانمندی‌هـای این مجموعه، این اسـتراتژی می‌تواند فولاد هرمزگان را در مسـیری قرار دهد که جایـگاه آن در تولید، فـروش و صادرات ارتقا پیدا کند. بی‌تردید تمرکز بر صادرات بـا توجه به موقعیت جغرافیایی این شـرکت می‌تواند میزان سوددهی «هرمز» را افزایش دهد.

امـا موضـوع دیگری کـه باید در ایـن اسـتراتژی به آن پرداخته شـود، بحث افزایش تنوع محصولات اسـت. فولاد هرمـزگان بـرای افزایش قـدرت رقابتی خـود و همچنین افزایش ارزش افزوده باید به سـمت تنوع سـبد محصولاتی خود برود که بخشـی از آن می‌توانـد تولید فولادهای خاص باشـد. این اتفاق می‌تواند سـهم این مجموعـه در بازارهای صادراتـی را افزایـش دهـد. درواقـع نکته مهـم در تدوین این اسـتراتژی ۳ سـاله آن اسـت که در کنار توسعه پایدار، سهامداران به سـوددهی بیشتر دست پیدا کرده تا مجموعه فـولاد هرمزگان بتواند سـهم بیشـتری از صنعـت فولاد را از آن خود کند.

روی خط خبر

افزایش صادرات فولاد در بهمن

صـادرات فـولاد خـام و محصـولات فـولادی کشـور کـه در شـرایط کمبـود گاز بـا کاهش مواجه شـده بـود در مـاه بهمن روند افزایشـی گرفت.

بـه گزارش روابط‌عمومی ایمیدرو، در ماه بهمن، ۸۶۵ هزار تن فولاد خام و ۲۵۰ هزار تن محصولات فولادی صادر شد.

ایـن در حالی اسـت کـه میزان صـادرات این محصولات در ماه دی به ترتیب ۵۴۱ و ۲۳۸ هزار تن بود و درنتیجه، صادرات فولاد خام و محصولات فولادی به ترتیب رشـد ۶۰ درصدی و ۵ درصدی را تجربه کرد.

در بخـش محصولات بالادسـتی زنجیره فولاد، صادرات گندله و کنسانتره در ماه بهمن به ترتیب ۸۴۴ و ۸۰ هـزار تن بود که در مقایسـه با میزان صـادرات ماه دی (۵۵۰ هزار تن گندله و ۵۰ هزار تن کنسـانتره) به ترتیـب ۵۳ درصد و ۶۰ درصد افزایش یافت.

اما صادرات آهن‌اسفنجی با کاهش ۷۹ درصدی در ماه بهمن نسبت به ماه دی (۱۱۵ هزار تن)، به ۲۴ هزار تن رسید.

میزان صـادرات فولاد خام و محصولات فولادی در ۱۱ ماهـه ۱۴۰۱ بـه ترتیـب «۶ میلیـون و ۵۷۰ هـزار تن» و «۲ میلیـون و ۹۷۵ هزار تن» بـود کـه با وجـود مواجهه بـا کمبود انـرژی در تابسـتان و زمسـتان، اما در مقایسه به رقم مدت مشابه سـال گذشـته (۶ میلیون و ۶۴۴ هزار تن و ۳ میلیـون و ۲۸ هزار تن)، کاهشـی ناچیز (به ترتیـب یک درصـد و کمتر از ۲ درصـد) مواجه شد.

همچنین، در ۱۱ ماهه امسال، ۴ میلیون و ۹۹۱ هزار تن «گندله»، ۷۶۸ هزار تن «آهن‌اسـفنجی» و ۶۵۶ هزار تن «کنسانتره» صادر شد که نسبت به آمار مدت مشـابه سال گذشته (یک میلیون و ۹۲ هزار تن «گندله»، ۹۸۵ هزار تن «آهن‌اسفنجی» و ۵۱۲ هزار تن «کنسانتره») به ترتیب ۳۵۷ درصد افزایش، ۲۲ درصد کاهش و ۲۸ درصد افزایش نشان می‌دهد.

بنـا به این گزارش، دلیل عمده کاهش صادرات، کاهـش تولیـد ناشـی از کمبود گاز و بـرق بوده است.

رشد ۲۸ درصدی فروش «فجهان»

فروش شرکت جهان فولاد سیرجان (فجهان) در ۱۱ ماهه سـال مالی منتهی بـه ۱۴۰۱/۱۲/۲۹ با افزایش ۲۸ درصدی نسبت به مدت مشابه در سال مالی قبل به ۱۱۸،۷۸۱،۳۴۲ میلیون ریال رسید.

همچنیـن فروش فجهان در بهمـن ماه ۱۴۰۱ با افزایش ۱۸۱ درصدی نسـبت به مدت مشـابه در سـال قبـل بـه ۲۱،۵۰۸،۳۷۵ میلیـون ریال رسید.

از مجمـوع فروش فجهـان در ۱۱ ماهه ۱۴۰۱، ۱۲،۶۶۸،۸۵۲ میلیـون ریـال مربـوط به فروش صادراتی بود.

افزایش ۲۹ درصدی فروش «ذوب»

فـروش شـرکت ذوب‌آهن اصفهـان (ذوب) در ۱۱ماهه سـال مالی منتهی بـه ۱۴۰۱/۱۲/۲۹ با افزایش ۲۹ درصدی نسبت به مدت مشابه در سال مالی قبل به ۴۰۷،۳۰۰،۹۳۱ میلیون ریال رسـید. به گـزارش ماین نیوز، همچنیـن فروش ذوب در بهمن ماه ۱۴۰۱ با افزایش ۷۲ درصدی نسبت به مدت مشابه در سال قبل به ۵۳،۸۲۰،۵۳۶ میلیون ریال رسید.

یادداشت

فرصت‌ها را دریابیم

مجید معصومی گودرزی
عضو هیات‌مدیره انجمن سنگ‌آهن

ایران در زمینه برخورداری از ذخایر معدنی جزو ۱۰ کشور برتر دنیا به‌شمار می‌رود،اما همان‌طور که بارها و بارها اشاره شده، در زمینه اکتشاف بسیار ضعیف عمل کرده‌ایم که علت عمده آن، ضعف تکنولوژی بوده است. در مناطقی هم که اکتشافات خوبی صورت گرفته، در زمینه استخراج فعالیت قابل‌قبولی نشده است که باز هم علت اصلی، ضعف امکانات، تکنولوژی و زیرساخت است.

مشکل دیگری که در امسال همچنان با آن دست به گریبان بودیم، کمبود تجهیزات است. تجهیزات و ماشین‌آلاتی که ما در معادن به کار می‌بریم، کاملا مستهلک هستند، در نتیجه هزینه سرباری برای معدنکاری ایجاد می‌کنند.

ضعف زیرساخت‌ها از جمله جاده و مسیر دسترسی، چالش دیگر معدنکاری است. معمولا معادن در کنار جاده‌ها نیستند و در مناطقی دورافتاده واقع شده‌اند، بنابراین توسعه جاده‌ها از ضروریات معدنکاری است.

کمبود انرژی به یکی دیگر از مشکلات حاد فعالیت‌های صنعتی و معدنی تبدیل شده است. در تابستان گذشته، صنایع چیزی بیش از یک‌ماه و نیم، با قطعی برق رو به رو بودند و در زمستان هم با قطعی گاز مواجه شدند و به‌این‌ترتیب، نرخ مواد اولیه از محصول گران‌تر شده است.

یکی دیگر از آسیب‌های جدی که حوزه معدن با آن روبه‌رو شده، این است که متخصصان کشورمان به‌دلیل مشکلات فوق رغبتی به فعالیت در این حوزه ندارند و به‌راحتی نیروهای توانمند خود را از دست می‌دهیم.

همگی ما به این مشکلات واقف هستیم و اتفاقا راه‌حل آن را هم می‌دانیم، اما متاسفانه برنامه و اراده‌ای برای برون‌رفت از این بن‌بست‌ها وجود ندارد. مدیران هر روز طرح و برنامه‌ای ارائه می‌کنند و قول می‌دهند که مشکلات را برطرف کنند، اما هنوز زمان عملی کردن قول‌ها نرسیده است.

بزرگ‌ترین دغدغه سیاست‌گذاران ما، همواره افزایش میزان تولید فولاد بوده است، زیرا این محصول محور توسعه به‌شمار می‌رود، اما به‌دلیل برنامه‌ریزی‌های کوتاه‌مدتی که تا امروز صورت گرفته، فقط به انتهای زنجیره توجه شده است، در حالی که برای توسعه این صنعت باید کل زنجیره همزمان توسعه پیدا کند.

رشد متوازن مهم‌ترین موضوعی است که در هر صنعتی باید موردتوجه قرار گیرد، اما همان‌طور که اشاره شد در این زنجیره، که از سنگ‌آهن شروع می‌شود و به کنسانتره، گندله و آهن‌اسفنجی، ذوب و ریخته‌گری و... می‌رسد، توازن به‌هم‌خورده است و به همین دلیل شبیه بدنی شده است که بخش‌های گوناگون آن از شکل طبیعی خود خارج شده‌اند. برای مثال یک دست بزرگ‌تر و دست دیگر کوچک‌تر است،به‌طبع این شرایط مشکل‌آفرین است.

در چند سال گذشته به‌علت بالا بودن نرخ سنگ‌آهن، اوضاع و شرایط مطلوب بود، اما امروز نرخ جهانی سنگ‌آهن بسیار افت کرده است و قابل‌مقایسه با فولاد نیست،از این‌رو معدنداران واقعا روزهای سختی را می‌گذرانند. از یک‌سو، دولت افزایش درآمد فولادی‌ها را ملاک سنجش قرار می‌دهد و با این تصور که ابتدای زنجیره هم وضع به همین منوال است، حقوق دولتی معادن را چندین برابر می‌کند و از سوی دیگر، همه هزینه‌های این بخش را باید به نرخ دلار انجام دهد، اما محصول، ریالی به‌فروش می‌رسد. به‌این‌ترتیب، روشن است که همه معادن کوچک رو به تعطیلی می‌روند و تا امروز هم بسیاری از آنها به این سرنوشت دچار شده‌اند.

البته باید به این نکته اشاره کرد که روند صعودی نرخ ارز می‌تواند فرصتی برای رشد معدن و صنایع معدنی باشد. به‌قول‌معروف هرجایی که تهدیدی وجود دارد، حتما فرصتی هم هست. بنابراین نباید از تهدید ترسید، بلکه باید فرصت‌های رشد را در آن پیدا کرد.

رشد دلار برای آخر زنجیره بسیار خوب است و فولادسازان از بالاتر رفتن نرخ دلار استقبال می‌کنند، چون بیشتر تولید آنها صادر می‌شود. البته این فرصت مغتنمی است که باید از آن استفاده کرد، اما نکته اینجا است که باید در کنار آن، به بقیه زنجیره، به‌ویژه معادن هم منافعی برسانیم، چون اگر سنگ‌آهنی نباشد، فولادی هم نیست.

یکی دیگر از نکاتی که در امسال شاهد آن بودیم، گرایش فولادسازان به معدنداری است. به‌عقیده من، این کار اشتباهی است و منجر به انحصارگرایی می‌شود که عواقب ناخوشایندی به‌بار می‌آورد. فولادکاران، تخصصی در این زمینه ندارند و نگاه معدنداری با صنعتکاری بسیار متفاوت است. یکی از مهم‌ترین آسیب‌هایی که در این زمینه ایجاد می‌شود، از بین رفتن معدنداری خرد است، اما با این روند دیر یا زود معادن کوچک‌مقیاس از میدان خارج می‌شوند و حجم زیادی از فرصت‌های شغلی از میان خواهد رفت. این نتیجه توجه انحصاری به آخر زنجیره و نادیده گرفتن معدن و معدنکاری است و مطمئنا چند سال آینده حسرت این روزها و فرصت‌هایی را که ازدست‌رفته است، خواهیم خورد.

بررسی چالش معدن یک سال گذشته معدن در گفت‌وگو با یک فعال معدنی

نگاه سرمایه‌ای به بخش معدن چالش‌زا است

گیتا جاودانی

عکس: روزگار معدن

پیش از این و در پایان سال ۲۰۲۲ میلادی در صفحه معدن روزنامه «روزگارمعدن»، شرایط معدنکاری در جهان را بررسی کردیم که تبعات آن دامن کشور ما را هم، به‌عنوان یکی از اعضای جامعه جهانی، گرفته بود. به‌گفته کارشناسان در سال میلادی گذشته، درست زمانی که جهان در تلاش بود تا از رخوت کرونا خارج شود و چشم به رونق تولید و تجارت دوخته بود، برخورد نظامی روسیه و اوکراین به‌وقوع پیوست و به‌این‌ترتیب، جهان از آغوش رکود به دوره بحران قدم گذاشت. این بحران آن‌قدر گسترده شده است که کارشناسان اقتصاد آن را با تورم بالا، بحران انرژی و رشد ضعیف اقتصادی ناشی از بحران نفت دهه ۱۹۷۰، مقایسه می‌کنند. در گزارشی دیگر به شرایط داخلی پرداخته و در گفت‌وگو با کارشناسان مشکلات معدنکاران مورد بررسی قرار گرفت.

به‌باور کارشناسان، مادر مشکلات بخش اقتصاد امسال، جهش تورم بود. هجوم این آفت به اقتصاد و همه زیرمجموعه آن آسیب وارد کرد و حوزه معدن هم گرفتار تبعات آن شد. در گفت‌وگوی امروز «روزگارمعدن» با انوشیروان دلیران، کارشناس و فعال معدن، نگاهی داشتیم به این آسیب و تبعات نرخ تورم بر بخش معدن.

◉ تورم و بی‌ثباتی اقتصادی امسال تا چه اندازه بخش معدن را تحت‌تاثیر قرار داد؟

در زمینه اقتصاد داخلی در چند سال اخیر و به‌ویژه سالی که روزهای پایانی آن را پشت‌سر می‌گذاریم، با شرایط بی‌ثباتی اقتصادی روبه‌رو بودیم. امسال نرخ رسمی دلار در کانال ۲۶ تا ۳۲ تومان بود، اما در ماه‌های اخیر و بعد از فراز و فرودهای زیاد، به مرز ۵۲هزارتومان رسید که این به‌معنای ۱۰۰ درصد افزایش است.

البته هنوز این جهش نرخ اثر خود را در بهای اقلام مصرفی نشان نداده است. وقتی با چنین تورمی روبه‌رو هستیم، به‌طبع شاخص تورم تولیدکننده دوچندان خواهد شد و در نتیجه سرمایه‌گذار میزان افزایش حقوق و دستمزد، افزایش اقلام مصرفی و... را در نرخ تمام‌شده لحاظ می‌کند. باتوجه به اینکه در سال ۲۰۲۳ پیش‌بینی چندانی نسبت به افزایش نرخ مواد معدنی وجود ندارد، در عمل هزینه‌های تمام‌شده بیش‌ازپیش خواهد بود.

از سوی دیگر، وقتی فاصله میان نرخ تمام‌شده تا نرخ جهانی یا نرخ عرضه کاهش پیدا کند، به‌اصطلاح می‌گویند«مارجین» کم شده یا حاشیه سود کاهش یافته است. در این صورت تمایل برای سرمایه‌گذاری از بین رفته و سرمایه‌گذار به‌سمت بازارهای موازی مثل ارز، خودرو، طلا و مسکن می‌رود. عملا سرمایه به بازارهایی می‌رود که ریسک سرمایه‌گذاری کمتر و قدرت نقدشوندگی، بیشتری دارند.

بنابراین با توجه به اتفاقاتی که در چند سال اخیر و به‌ویژه امسال رخ داد، نمی‌توان چشم‌انداز امیدوارکننده‌ای برای جذب سرمایه به این بخش داشت، مگر اینکه علاج عاجلی برای مسائل در نظر گرفته شود که باز هم به‌واسطه بلندمدت بودن ترمیم این شرایط اگر از همین امروز شروع کنیم، شاید آثار و نتایج آن به‌تدریج در ۱۴۰۴ آشکار شود.

◉ موارد یاد شده آسیب چقدر سرمایه‌گذاری در بخش معدن را تحت‌تاثیر قرار داده است؟

همواره در تمام نقاط دنیا تاکید موکد می‌شود که باید در صنایع مادر و مولد، میزان وابستگی کشور به خارج کمتر از دیگر صنایع باشد. به‌طبع این بی‌نیازی باتوجه به شرایط حاکم بر دنیای امروزی به صفر میل نمی‌کند، اما به‌هرحال باید بسیار کم باشد. کشاورزی، معدن و صنایع مرتبط با نفت، گاز و کلیه بخش‌هایی که در امر تولید انرژی فعالیت می‌کنند، جزو این دسته‌بندی قرار می‌گیرند و از صنایع مادر و مولد به‌شمار می‌روند و خروج سرمایه از این صنایع آسیب وابستگی بیش‌ازپیش کشور را به خارج به‌دنبال دارد، البته دیگر صنایع مولد ما هم از این قاعده مستثنا نیست. مهم‌ترین نتیجه خروج سرمایه از بخش معدن این است که وابستگی صنایع کشورمان به خارج از کشور بیش‌ازپیش خواهد شد، یعنی اگر سرمایه‌گذاری در بخش معدن صورت نگیرد، قطعا در تولید مواد معدنی دچار افول خواهیم شد و این تولید ماده اولیه در عمل تاثیر خود را در بخش صنعت می‌گذارد. کمبود مواد اولیه تولید را کاهش داده و تاثیر این کاهش تولید در تولید ناخالص داخلی نمایان می‌شود. در ادامه تاثیر کلان این فرآیند در قالب وابستگی تمام‌عیار صنایع کشور به بیگانگان آشکار خواهد شد. به این دلیل، پیامد کلان خروج سرمایه از بخش‌های مولد وابستگی بیش‌ازپیش کشور به خارج از مرزهای جغرافیایی و واردات خواهد بود. در جنبه خردتر باید گفت خروج سرمایه باعث آسیب اقتصادی، اجتماعی و سیاسی خواهد شد. جمله معروفی است که می‌گوید؛ سرمایه‌گذاری مثل برق داخل سیم می‌ماند تا جایی که سرمایه‌گذار می‌تواند سرمایه خود را راکد بگذارد و ذخیره کند، از جایی به بعد، باید این سرمایه به‌مصرف برسد، بنابراین سرمایه راهی بازارهای موازی خواهد شد. اما از آنجا که بازارهای دیگر نیز شرایط بهتری نسبت به معدن و معدنکاری ندارند، بنابراین با فرار سرمایه مواجه هستیم.

◉ مشکل بزرگ این خروج سرمایه چه خواهد بود؟

مشکل بزرگ این خروج سرمایه توقف رشد اقتصادی است. همان‌طور که می‌بینیم، در ۱۰ سال گذشته، رشد اقتصادی معادل صفر بوده است و این نرخ در ۱۴۰۱ تفاوت چندانی با ۱۳۹۰ ندارد. به‌عبارت‌دیگر، ۱۱ سال است که اتفاق اقتصادی خاصی در کشورمان نیفتاده است. خروج سرمایه از بخش معدن باعث تعطیلی یکی پس از دیگری معادن و بیکاری نیروی کار در طبقات مختلف اجتماعی می‌شود. در گام بعدی، تبعات سیاسی توقف رشد اقتصادی، افزایش بیکاری و نارضایتی است که مشکلات دیگری را به دنبال خواهد داشت.

> مهم‌ترین نتیجه خروج سرمایه از بخش معدن این است که وابستگی صنایع کشورمان به خارج از کشور بیش‌ازپیش خواهد شد. یعنی اگر سرمایه‌گذاری در بخش معدن صورت نگیرد، قطعا در تولید مواد معدنی دچار افول خواهیم شد

◉ نقش دولت در ایجاد ثبات در این بخش چیست؟

نقش دولت در قانون کاملا مشخص است و همان نقشی را باید ایفا کند که قانون برعهده‌اش گذاشته است. این همان اتفاقی است که متاسفانه در سالیان متمادی قبل رخ نداده و دولت را به این سمت‌وسو سوق داده است که به معادن به‌عنوان منبع درآمدی برای جبران کسری بودجه نگاه کند. در ماده ۱۴ قانون معادن در تبصره‌های ۴ و ۶ به ضرس‌قاطع تاکید شده که دولت مکلف است، حداقل ۶۵ درصد از عایدی حاصل از حقوق دولتی را در راستای اجرای بهینه تکالیف و ماموریت‌های توسعه بخش معدن و صنایع معدنی کشور هزینه کند؛ یا در تبصره ۶ همین ماده تاکید شده که ۱۵ درصد از حقوق دولتی یا بهره مالکانه باید صرف اعتبارات استان محل معدن شود تا در زمینه ایجاد زیرساخت‌ها، رفاه و توسعه به مصرف برسد که هیچ‌یک از این اتفاقات رقم نخورده است. وقتی دولت در اجرای برخی تعهدات کوتاهی می‌کند، چه انتظاری می‌توان از بخش‌های دیگر معدن و معدنکاری داشت؟ یا چه اقدام چشمگیری از تعاونی‌ها، بخش‌های نیمه‌دولتی و خصوصی که وزن و قدرت به‌مراتب کمتری از دولت دارند، برمی‌آید؟

نکته مهم دیگر این است که دولت باید از نهادهای مرتبط با معدن و صنایع معدنی خود بخواهد که از بنگاهداری پرهیز کنند و به‌سمت سیاست‌گذاری و نظارت بر قوانین تدوین‌شده بروند، زیرا بزرگ‌ترین آسیبی که در سال‌های اخیر به بخش معدن وارد شده، این است که بخش‌های گوناگون معدن، دولت و بدنه اصلی آن را رقیب می‌دانند نه رفیق که این موضوع بسیار آسیب‌زا است. بخش‌های مختلف صنایع معدنی و معدنکاری باید رفیق دولت باشند و به‌سبب درگیری مستقیم و اجرایی در این بخش می‌توانند مسائل و مشکلات آن را به سیاست‌گذاریعنی دولت، منتقل کنند تا راه و چاره‌ای برای آن اندیشیده شود.

مسئله بعدی این است که نگاه حاکمیتی به بخش معدن باید با سایر بخش‌ها متفاوت باشد. به‌عبارت‌دیگر، نباید به سرمایه‌گذار معدنی، به‌عنوان کسی که به فکر منافع خود است، نگاه شود. چون معدن و مواد معدنی در قانون و فقه ما به‌عنوان انفال دیده شده است و کسی که در بخش معدن سرمایه‌گذاری می‌کند، قطعا به‌واسطه آن بخش از قانون، حقوق عامه مردم را هم در نظر گرفته و می‌گیرد.

به دلایلی که در ادامه می‌آید؛ پیشنهاد می‌شود حاکمیت دید خود را نسبت به سرمایه‌گذاران و بهره‌برداران بخش معدن اندکی تلطیف کند تا ارتباط پدر و فرزندی یا رفیقانه برقرار شود. مهم‌ترین دلایلی که برای این پیشنهاد می‌توانم به آن اشاره کنم، عبارت است از: انفال بودن بخش معدن، ریسک بالای بخش معدن نسبت به سایر اصناف و در نهایت بلندمدت بودن فعالیت و دیربازده بودن آن.

بنابراین دولت و قوه مقننه باید به این سمت‌وسو سوق داده شوند که فرآیند معدنکاری در داخل کشور را تسهیل کنند و معافیت‌هایی را برای این بخش در نظر بگیرند، چون ذی‌نفعان حوزه معدن فقط سرمایه‌گذار، معدندار یا کارگرها نیستند و عموم کشور از رشد و شکوفایی معدن و جذب سرمایه‌گذاری در این بخش نفع خواهند برد.

◉ تغییر رویکرد دولت و حاکمیت معدنی چگونه باید رخ دهد؟

اگر بخواهیم به‌صورت مشخص درباره این تغییر نگرش صحبت کنیم، می‌توان برای فعالان حوزه معدن معافیت‌های مالیاتی و وام‌های بلندمدت با نرخ بهره کوتاه را در نظر گرفت. می‌توان سرمایه‌گذار معدنی را در پروژه‌های جنبی و زودبازده معادن با دولت شریک کرد. برای مثال ژئوتوریسم معدنی، ایجاد تکنولوژی معدنی یا اتفاقاتی که دهه ۴۰ و ۵۰ رقم خورد به یک سرمایه‌گذار معدنی علاوه بر فعالیت معدنی مجوز ورود تکنولوژی را هم داد، به‌شرط اینکه بعد از طی چند سالی منتج به تولید آن تکنولوژی و دانش بشود.

◉ امسال معادن و کارخانجات بزرگ به حوزه معدنکاری ورود کردند، نظر شما دراین‌باره چیست؟

این اقدام به‌گمان من، حرکت بر لبه تیغ است. معدن و معدنکاری از یک وجه، فرآیند اقتصادی بزرگ‌مقیاسی است و نیاز به سرمایه اولیه زیادی نسبت به سایر قریب‌به‌اتفاق صنایع دارد. اگر با این رویکرد نگاه کنیم، ورود کارخانجات بزرگ به معدنکاری بسیار مثمرثمر است، زیرا با ورود آنها سرمایه و نقدینگی در معدن و معدنکاری تزریق می‌شود که نتایج مثبتی به‌بار می‌آورد. از سوی دیگر، نگاه تنها سرمایه‌ای به صنعت معدنکاری می‌تواند آسیب‌رسان باشد، زیرا قدرت پول و سرمایه باعث حذف و هضم بخش دلسوز، متفکر و خلاق معدنی می‌شود؛ چه از جنبه حقوقی و چه از جنبه حقیقی.

به‌عبارت‌دیگر، ممکن است با در نظر گرفتن رویکرد سرمایه‌داری صرف و اولویت قرار دادن قدرت مالی، موجب شود اشخاص حقیقی و حقوقی خالص و مخلص بخش معدن را از دست بدهیم. تجربه موفق این حمایت ترکیبی در برزیل یا استرالیا وجود دارد. در این ۲ کشور، شرکت‌های بزرگ به‌عنوان رهبر و راهبر در نظر گرفته شده‌اند و به‌واسطه اینکه ضوابط به‌درستی تعریف شده است، شرکت‌های زیرمجموعه در مسیر طراحی‌شده برای آن صنعت، ذی‌نفع شدند. اما مدل شکست‌خورده آن را در صنایع خودرویی خود می‌بینیم که در نهایت بعد از گذشت ۴ دهه، دوقطبی در خودروسازی داریم که به هیچ‌کس پاسخگو نیستند و اجازه فعالیت به مجموعه ثالثی هم نمی‌دهند و هیچ رشد و پیشرفت و نوآوری را هم، آن‌چنان‌که بایدوشاید، نسبت به زمان طی‌شده در این صنعت نمی‌بینیم. بنابراین اگر ضوابط و روابط مشخص باشد و حد و حدود وظایف شرکت‌ها و کارخانجات بزرگ ترسیم و رسالت و وظیفه هر یک روشن شود. همچنین مشخص شود چه شرکت‌هایی با چه مشخصاتی باید در سایر موارد ورود کنند و در این مسیر همفکری و هم‌افزایی داشته باشند، تا اتفاق مثبتی را رقم بزنند. یکی از عوامل مهم صنعت معدنکاری، تزریق نقدینگی است، اما نقدینگی تمام مشکلات را رفع نخواهد کرد. این نقدینگی اگر درست و بجا صرف نشود، آسیب‌رسان بوده و موجب حذف و هضم بخش متفکر، دلسوز و خلاق معدنی خواهد شد. بنابراین اگر این اقدام برنامه‌ریزی‌شده نباشد و نظارت دقیقی روی آن صورت نگیرد، با آن مخالف هستم. این نکته را هم باید اضافه کرد؛ ما ۲ قسم شرکت بزرگ داریم؛ یا شرکت‌هایی از جنس شرکت‌های معدنی هستند که در کشور ما، معمولا بخش عمده‌ای از ارزش‌افزوده حاصل از فرآیند معدنی را از صنایع پایین‌دستی بخش معدن کسب کرده‌اند و معدن و معدنکاری بخش کوچکی از این شرکت‌ها را به خود اختصاص داده است. دسته دوم شرکت‌های بزرگی هستند که شاید معدنکاری را از جنبه سرمایه‌گذاری انجام می‌دهند. باید بین این ۲ بخش تمایز قائل شویم؛ بخش اول با فعالیت معدنی آشنا است، اما روابط مشخص خود را دارد. بخش دوم شرکت‌هایی هستند که ملاک آنها سود و زیان و شاخص‌های اقتصادی بوده و به فرآیند معدنکاری تعلق چندانی ندارند. رویکرد بهینه و راهکار راهبردی در این ۲ قسم شرکت‌ها متفاوت است. درباره بخش اول باید ضوابطی تعریف شود و خط و خطوط و محدودیت‌هایی از نظر ورود و سرمایه‌گذاری برای آنها تعریف کنیم. علاوه بر این، باید تشکل‌های تخصصی معادن را در زمینه پیمانکاری، مشاوران، مواد معدنی مختلف و... تقویت و از این تشکل‌ها و شرکت‌های عضو زیرمجموعه آنها در زمینه موردنظر استفاده کنیم.

در مورد دوم، باید شرکت‌های سرمایه‌گذاری را در چارچوبی قرار داد که کنسرسیوم تشکیل دهند و با تشکیلات و سازکارهایی که به آن اشاره شد، مهندسان مشاور، پیمانکاران اصلح و سایر تشکل‌های مرتبط با آن ماده معدنی در کنار این شرکت سرمایه‌گذاری قرار بگیرند. در این صورت هم اطمینان‌خاطر آن شرکت از جنبه تخصصی، علمی و اتمسفر حاکم بر بخش معدن تامین خواهد شد و هم منافع این شرکت‌ها باتوجه به قوانین اقتصادی و تجاری حاکم بر کشور تامین می‌شود.

فرآوری، نقطه کلیدی در تولید لیتیوم

معاون معدن و فرآوری مواد وزارت صمت درخصوص استفاده از ظرفیت بخش خصوصی در حوزه فرآوری گفت: اگرچه سرمایه زیاد مورد نیاز است ولی مسئله سرمایه نیست، بلکه تامین دانش فنی است.

به گزارش فولادبان، رضا محتشمی پور اظهارکرد: تقریبا در تمام فلزات و عناصر نادر مسئله اصلی در کشورها فرآوری است. مثلا درباره همین ماده لیتیوم، شاهدیم که کشور بولیوی به تنهایی ۵۰ درصد لیتیوم دنیا را دراختیار دارد، ولی مسئله‌ای که دارد این است که، چون دانش فرآوری این ماده معدنی را ندارد، در واقع مداخلات خارجی را به خاطر این ذخایر تحمل می‌کند و نتوانسته تا الان از این ظرفیت استفاده بکند.

وی درخصوص کشف یک ذخیره هشت و نیم میلیون تنی لیتیوم در همدان گفت: یک معدن رسی با ذخیره کان سنگ هشت و نیم میلیون تن است که با توجه به

عیاری که دارد، ذخیره حدود ۶۸۰ تن فلز محتوا می‌شود. این عیار با توجه به اینکه رسی است، یک مقداری به لحاظ فرآوری محدودیت‌هایی دارد، و این نخستین پروانه‌ای بوده که در لیتیوم غیرشورابه‌ای در کشور برای این معدن در همدان صادر شده است.

محتشمی پور با اشاره به اینکه اساساً ذخایر اصلی لیتیومی در همه دنیا و کشور ما شورابه‌ها هستند، افزود: ما دریاچه نمک قم را با همه عظمتش داریم که چندین میلیارد مترمکعب شورابه را در خودش ذخیره دارد و خلوص لیتیومش یک چیزی در حدود بالای ۵۰ پی‌پی ام اعلام می‌شود. این عدد با توجه به اینکه در لیتیوم‌های خاکی فرآیند استحصال را هم داریم ولی در شورابه نداریم، از عدد ذخیره‌ای که جدیدا اعلام شده، خیلی بزرگ‌تر است.

وی همچنین درخصوص استفاده از ظرفیت بخش خصوصی در حوزه فرآوری تصریح کرد: مسئله سرمایه نیست، اینها سرمایه سنگین می‌برد و تا حالا کسی از ما بحث سرمایه را مطرح نکرده، اینها بحث تامین دانش فنی است که به هر حال دانش فنی صنعتی در اختیار کشورهای زیادی نیست و شرکت‌های متعددی هم ندارد؛ اینها شرکت‌های محدودی هستند که باید حاضر باشند همکاری کنند، حالا چه به صورت مشارکت و چه به صورت فروش دانش فنی، مسئله اساسا هیچ‌وقت سرمایه نبود.

محتشمی پور درخصوص فاصله زمانی دستیابی به تولید لیتیوم در کشور اظهارکرد: انتظار من برای تحقق این امر در ۲ تا ۳ سال آینده است.

معاون معدن و فرآوری مواد وزارت صمت همچنین درباره استفاده از سرمایه‌گذاری با طرف‌های خارجی نیز گفت: طرف‌های خارجی به سرمایه‌گذاری علاقه‌مند هستند ولی برای تامین چرخه‌های فناوری خودشان باید کنسانتره‌سازی انجام بدهند و کنسانتره منتقل بشود به واحدهای فرآوری خودشان، که این طبیعتا برای ما خیلی مطلوب نیست.

روزگار معدن

بین‌الملل

یکشنبه

۵

۲۱ اسفند ۱۴۰۱
۱۹ شعبان ۱۴۴۴
۱۲ مارس ۲۰۲۳
سال پنجم ● شماره ۱۰۳۸

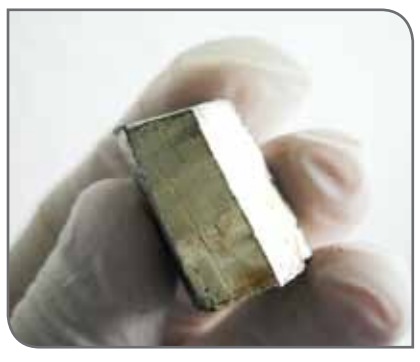
«روزگارمعدن» گزارش می‌دهد

تلاش چین برای توسعه ذخایر لیتیوم

گروه معدن

توانایی پکن برای مدیریت عدم تطابق بین منابع طبیعی کمیاب و تولیدات صنعتی عظیم، اکنون در بازار لیتیوم، یک ماده معدنی حیاتی برای گذار جهان از سوخت‌های فسیلی، به نمایش گذاشته شده است. این تلاشی است که با افزایش سرسام‌آور قیمت‌ها، تنش‌های ژئوپلیتیکی و ویرانی‌های زیست‌محیطی که می‌تواند توسط یک رویکرد طبیعی برای استخراج ایجاد شود، پیچیده شده است. به گزارش «روزگارمعدن»، چین بزرگ‌ترین تولیدکننده وسایل نقلیه با انرژی جدید در جهان است، اما تنها بخش کوچکی از ذخایر جهانی لیتیوم را در اختیار دارد که درباتری‌هایی که ماشین‌های الکتریکی را تامین می‌کنند، استفاده می‌شود.

از این نظر، لیتیوم با بسیاری از کالاهای اساسی اقتصاد مدرن - نفتخام برای سوخت، سنگ آهن برای تولید فولاد، یا دانه سویا برای تغذیه در نظر بگیرید که چین بیش از حد متکی به منابع خارجی برای اقتصادمدرن است، نقش دارد. بازرسی دولتی در ماه گذشته، که برخی از تولیدکنندگان را در مرکز استخراج لیتیوم در شرق چین تعطیل کرد، نشانه روشنی است که پکن درحال معطوف کردن توجه خود به مدیریت بهتر منابع داخلی خود از این ماده معدنی است، در شرایطی که قیمت‌های بی‌سابقه و کمبود عرضه درسراسر جهان وجود دارد. به گفته رسانه‌های محلی، تولیدکنندگان لیتیوم در شهر ییچون استان جیانگشی به دلیل نقض محیط‌زیست و استخراج غیرمجاز از معادن هدف قرار گرفتند که حدود یک دهم تولید جهانی را تهدید می‌کند. یکی از نگرانی‌های ویژه استخراج لپیدولیت بود، سنگی لیتیوم دار که اغلب به عنوان با کیفیت پایین نادیده گرفته می‌شد. این موضوع می‌تواند نشان دهد که حتی لپیدولیت درحال‌حاضر به عنوان یک منبع کلیدی ظاهر می‌شود که مقامات مشتاق حفظ آن هستند.

لی چن، تحلیلگر S&P Global Commodity Insights گفت: «با توجه به رشد بی‌نظیر نرخ لیتیوم در دو سال گذشته، علاقه‌مندی به جذب واکتشاف منابع لیتیوم در سواحل داخلی افزایش یافته است. مانند بسیاری از فلزات دیگر، چین در زنجیره تامین قرار دارد و بیش از نیمی از ظرفیت پالایشی جهان را در خود جای داده است اما برای حدوددو سوم مواد خام به واردات متکی است. طبق گزارش سازمان زمین شناسی ایالات متحده، ۸ درصد از ذخایر جهان را تشکیل می‌دهد کهبیشتر در یک سنگ آذرین به نام اسپودومن نگهداری می‌شود. دریاچه‌های آب شور منبع کلیدی دیگری هستند. نرخ لیتیوم در سال گذشته به بالاترین حد خود رسید زیرا تقاضای رونق برای خودروهای الکتریکی از تولید پیشی گرفت. با وجود افت بیش از ۴۰ درصدی نسبت به اوج ماه نوامبر، کربنات لیتیوم، نسخه تصفیه شده این فلز، همچنان در چین هشت برابر گران‌تر از سال ۲۰۲۰ است. این همان شرایطی است که اغلب معدنی‌ها را وسوسه می‌کند تا برای دستیابی به پاداش‌های بزرگ، قوانین را کنار بگذارند. این امر می‌تواندذخایر را خیلی سریع تخلیه کند، محیط‌زیست را در معرض خطر قرار دهد و در نهایت اگر خریداران صنعت خودرو با قوانین سختگیرانه‌تر ESG که توسط سرمایه‌گذاران به تصویب می‌رسد، مخالفت کنند، دوباره به سمت خود بازگردد. برخی از شرکت‌های چینی پیش از بازرسی فوریه از Yichun توسط دولت به دلیل تخلفات، از جمله حوادث آلودگی، کنار کشیده شده بودند. موضوع دیگر به اصطلاح درجه بندی بالا است، که در آن معدنچیان ابتدا بهترین مواد را بدون نگرانی در مورد نحوه ذخیره سپرده استخراج می‌کنند. مارتین جکسون، رئیس مواد خام باتری در گروه CRU گفت: «در این معادن غیرقابل تنظیم و حاشیه‌ای که متأسفانه منجر به تخلیه سریع‌ترذخایر می‌شود، درجه بندی بالا همیشه یک نگرانی است. برای لپیدولیت، که حدود یک پنجم تولید لیتیوم چین در سال ۲۰۲۱ را به خود اختصاص داده است، طبق ژورنال زمین‌شناسی چین، هزینه های اضافی ناشی از بازده پایین آن وجود دارد که مستقیما با اعتبار لیتیوم سازگار با آب و هوا در تضاد است. بر اساس این مجله، سنگ‌هایلپیدولیت Yichun حاوی کمتر از ۱درصد لیتیوم هستند که معمولا استخراج را انرژی‌برتر و گران‌تر می‌کند. پل گریوز، مدیر اجرایی تولیدکننده امریکایی Livent Corp.، در کنفرانس BMO Capital Markets گفت: «لپیدولیت برای بسیاری از ماکمی مبهم است، اما آنچه که می‌بینیم، به طور کلی، تولید بسیار پرهزینه است. بر اساس معیار هوش معدنی بنچمارک، به ازای هر تن معادل کربنات لیتیوم که از لپیدولیت فرآوری شده است، ۲۰۰ تن زباله تولید می‌شود. تامدرابل، تحلیلگر ESG در این مشاوره گفت: همه چیزهایی که نیاز به درمان و دفع دارند. او گفت: «برخی از شرکت‌ها فروش زباله را انتخاب می‌کنند، اما برخی دیگر شروع به جمع آوری زباله در استخرهای بزرگ باطله کرده‌اند. حوضچه‌های باطله، اگر به درستی مدیریت نشوند، خطرات تأثیر نامطلوب بر جوامع محلی را از طریق آلودگی آب از طریق شسته شدن و اشغال مناطق وسیعی از زمین دارند.» برخی از بزرگ‌ترین نام‌های چین در باتری‌ها، از جمله شرکت فناوری معاصر آمپرکس و شرکت فناوری پیشرفته Gotion، در استخراج لپیدولیت سرمایه‌گذاری کرده‌اند تا منابع را محدود کنند. این سوال را مطرح می‌کند که آیا آنها در نهایت توسط سرمایه‌گذاران به دلیل استفاده از موادخام با ردپای کربن بزرگ جریمه خواهند شد. بر اساس یک پرونده، این شرکت در تماسی روز پنجشنبه به سرمایه‌گذاران گفت، این چک‌ها هیچ تاثیری بر CATL ندارند و پروژه آن در Yichun طبق برنامه پیش می‌رود. CATL بر اساس قوانین و مقررات محلی عمل می‌کند. Gotion فورا به درخواست‌ها برای اظهار نظر پاسخ نداد. دنیس آیپ و لئو هو، تحلیلگران در Daiwa Capital Markets می‌گویند، در حالی که هنوز برای ارزیابی تأثیر پایین‌دستی خیلی زود است، تولید چین که به تولید داخلی لیتیوم متکی است «در چندین حوزه کلیدی ESG نسبت به لیتیوم خارج از کشور و فرآوری شده در چین پایین‌تراست». منابع لیتیوم چین عمدتا در جیانگشی، چینگهای، سیچوان و تبت متمرکز شده است. بررسی در سین کیانگ نیز آغاز شده است، منطقه‌ای که دربحبوحه اتهامات بیگاری اجباری که پکن آن را رد کرده، مورد توجه قانونگذاران امریکایی قرار گرفته است. معدنچیان، خودروسازان وتولیدکنندگان باتری چینی منابعی را از آرژانتین تا زیمبابوه به‌دست آورده‌اند و رقابت جهانی برای یک منبع کلیدی را افزایش داده‌اند. متی ژائو، رئیس بخش تحقیقات آسیا-اقیانوسیه در مورد مواد اولیه گفت:«نحوه استفاده بهینه از ذخایر چین و چگونگی خودکفایی بیشتر اهمیت پیدا کرده است، به ویژه اکنون تنش‌های زمین شناسی بیشتری مانند بین چین و ایالات متحده وجود دارد.»

ایالات‌متحده و اتحادیه اروپا به دنبال توافق مواد معدنی

مقامات امریکایی گفتند که در میان اصطکاک تجاری، جوبایدن، رئیس جمهوری واورسولا فون در لاین، رئیس کمیسیون اروپا، روز جمعه مذاکراتیر ابرگزار می کنند که ممکن است به‌مذاکراتی در مورد مواد معدنی حیاتی مورد استفاده برای خودروهای الکتریکی و یارانه‌های دولتی منجر شود. به گزارش «روزگارمعدن»، بایدن و فون با هم دیدار کنند. در مقابل پس‌زمینه‌ای از شکایت‌های اروپایی مبنی بر اینکه یارانه‌ها، از جمله در قانون کاهش تورم ایالاتمتحده، سرمایه‌گذاری را از اروپا منحرف می کند و به اقتصاد آنها آسیب می‌زند. مقامات ارشد دولت بایدن که قبل از مذاکرات به خبرنگاران توضیح دادند، گفتند که امیدوارند رهبران دو کشور با آغاز مذاکرات درباره توافقنامه مواد معدنی حیاتی برای باتری‌های خودروهای الکتریکی و گفت‌وگو درباره «شفافیت انگیزه یارانه‌ها» موافقت کنند. «این قراردادی است که واقعا بر مواد معدنی حیاتی برای باتری‌های خودروهای الکتریکی وزنجیره تأمین باتری متمرکز است. ما انتظار داریم که این یک مذاکره باشد که دامنه محدودی داشته باشد و به مواد معدنی حیاتی که به آن نیاز ها اشاره می کنند مربوط باشد.» قانون کاهش تورم بایدن (IRA)، یک لایحه ۴۳۰ میلیارد دلاری که یارانه‌های هنگفتی را برای محصولات ساخت ایالات متحده ارائه می دهد و با هدف رسیدگی به بحران آب و هوا و ترویج انرژی‌های تجدیدپذیر، خشم اروپایی‌ها را برانگیخته است. این مقام گفت که گفت‌وگو در مورد یارانه‌ها با هدف اطمینان از این است که ایالات متحده و اروپا در اهداف متقابل کار نمی کنند. بایدن در جریان دیدار دسامبر توسط امانوئل ماکرون، رئیس جمهور فرانسه از کاخ سفید، گفت که لوایح با هدف تقویت انرژی‌های تجدیدپذیر ایالات متحده و صنعت نیمه‌هادی دارای «اشکال‌هایی» هستند که می توان آنها را برطرف کرد. کمیسیون اروپا ماه گذشته طرح صنعتی قرارداد سبز خود را در پاسخ به اقدام ایالات متحده ارائه کرد، با افزایش سطح کمک‌های دولتی برای کمک به اروپا برای رقابت به عنوان قطب تولید محصولات بافناوری پاک. به گفته مقامات، دو رهبر همچنین راه‌های تقویت همکاری در زمینه اعمال تحریم‌ها علیه «بازیگران شخص ثالث» را که تحریم‌ها علیه روسیه را بهدلیل جنگ او کراین نقض می کنند، مورد بحث و بررسی قرار خواهند داد.

شرکت های معدنی پرو در گیر خطرات مادی

رتبه‌بندی فیچ اعلام کرد که شرکت‌های معدنی فعال در پرو در بحبوحه اعتراضات و محاصره‌های طولانی در کشور شماره ۲ تولیدمس جهان، با هشدار نسبت به کمبود احتمالی ذخایر و مشکلات مربوط به حمل سنگ معدن به بنادر، با «خطر مادی» روبه‌رو هستند. به گزارش «روزگارمعدن»، فیچ در گزارشی گفت: «ما معتقدیم اعتراضات و محاصره‌هایی که بیش از سه ماه طول می کشد می توانند خطرات مادی برای عملیات معدن از جمله لجستیک ایجاد کنند. ملت امریکای جنوبی از دسامبر با یک بحران سیاسی مواجه شده است که منجر به اعتراضات و محاصره‌های گسترده شد که ده‌ها کشته بر جای گذاشت، پس از برکناری رئیس جمهوری چپ گرای سابق پدرو کاستیو، که پایگاه حمایتی مهمی در میان مناطق فقیر منطقه جنوب آند داشت. فیچ گفت که معدنچیان Buenaventura و Volcan که فقط در پرو فعالیت می کنند، به دلیل کمبود منابع و مشکلات انتقال محصولات به بنادر در سواحل اقیانوس آرام این کشور، ممکن است با خطر بالای اختلال مواجه شوند. با این حال، شرکت‌هایی که دارای چندین تجارت کالایی و نقدینگی جامد هستند باید بتوانند محموله‌های خود را به ساحل بادشواری محدود انجام دهند. اوایل این هفته، اسکارورا، وزیر انرژی و معادن گفت که کریدور معدنی کلیدی کشور «عملا مسدود شده است» و داده‌های اوایل این ماه نشانداد که معادن کلیدی مس علی‌رغم عدم قطعیت، دوباره فعالیت خود را افزایش داده‌اند.

خبر

افتتاح آزمایشگاه تخصصی معدن در سیرجان

با حضور رئیس دانشگاه جامع علمی کاربردی استان کرمان، آزمایشگاه تخصصی معدن در دانشگاه علمی کاربردی جهاددانشگاهی سیرجان افتتاح شد.

به گزارش ایسنا، مسعود ایرانمنش گفت: اکنون در دانشگاه های استان در بعضی از رشته ها به خصوص رشته هایی که بازار کار آنها کم شده یا از بین رفته، شاهد ریزش دانشجو هستیم و حتی در بعضی موارد پذیرش دانشجو به صفر رسیده که این مسئولیت ما و شما را بیشتر می کند و نشان می دهد که در حوزه آموزش های علمی کاربردی با جدیت بیشتر و کیفیت بالاتری حرکت کنیم. رئیس دانشگاه علمی کاربردی استان کرمان با تاکید بر اینکه تجهیز آزمایشگاه ها و کارگاه ها یکی از نقاط قوت مراکز علمی کاربردی محسوب می شود، افزود: شعار ما این است که آموزش باید در محیط واقعی کار اتفاق بیفتد و دانشجو دقیقا با آن محیطی که بعدا قرار است در آن کار کند از نزدیک آشنا شود و مهارتهای مورد نیاز را از نزدیک یاد بگیرد و بعد به محیط کار برود. وی به پیگیری تفاهمنامه با مراکز صنعتی و برقراری تعامل با آنها به صورت آموزش در قالب برون سپاری تاکید و تصریح کرد: اگر این اتفاق رخ دهد، کار بسیار مهمی محسوب می شود. البته خود ما پیگیر هستیم که در سطوح بالا این کار را انجام دهیم. ایرانمنش افزود: خوشبختانه مدیران مجموعه های صنعتی در سیرجان روحیه تعامل دارند و خودشان در این بحث دغدغه مند هستند و شما اگر بتوانید به آنها این اطمینان را بدهید که می‌توانید نیروهای مورد نیازشان را تربیت کنید قطعا آنها پای کار می آیند و شما می توانید از امکانات آزمایشگاهی و دیگر ظرفیت های مجموعه آنها استفاده کنید.

رئیس دانشگاه جامع علمی کاربردی استان کرمان افزود: می توانید در یک همکاری دو طرفه در بحث نیازسنجی به صنایع موجود در سیرجان کمک کنید و آنها هم نیازهای خود را به شما منتقل کنند و در طراحی دوره ها از مشاوره آنها کمک بگیرید و در جهت شناسایی خبرگان آنها حتما وارد شوید که ذخیره ارزشمندی محسوب می شوند؛ ظرفیت دانشگاه جامع علمی کاربردی این است که از خبرگان هم به عنوان مدرس، هم به عنوان مشاور و هم کمیته های برنامه ریزی درسی استفاده کند. وی بر برگزاری دوره های آموزشی با کیفیت تاکید و تصریح کرد: کیفیت آموزش خیلی مهم است و ما روی کیفیت آموزش، شرکت دانشجوها، برگزاری امتحانات و ... حساس هستیم و نظارتهایی هم که انجام می شود در راستای ارتقاء کیفیت آموزش است. وی بیان کرد: در تدوین برنامه هفتم توسعه که الان در مجلس در دست اقدام است، یکی از کارهایی که دانشگاه پیگیری می کند بحث تایید صلاحیت صدور گواهینامه های شایستگی مشاغل، تدوین استانداردها و برگزاری آزمونها برای تایید صلاحیت حرفه ای است که به احتمال زیاد این موارد به دانشگاه واگذار خواهد شد که اگر این اتفاق بیفتد در ارتقاء جایگاه دانشگاه نیز موثر است. رئیس دانشگاه علمی کاربردی استان کرمان در ادامه حضورش در سیرجان از مرکز علمی کاربردی جهاددانشگاهی در این شهرستان بازدید کرد. وی در این بازدید با بیان اینکه دانشگاه علمی کاربردی جهاددانشگاهی سیرجان باید در زمینه تقویت زیرساخت های آموزشی از جمله تقویت آزمایشگاه ها و کارگاه ها گام های بیشتری بردارد، یکی از نقاط قوت این دانشگاه را واقع شدن در جوار صنعت و معدن ذکر کرد و افزود: باید از این ظرفیت به خوبی استفاده کرد علاوه براین استفاده از خبرگانی که در این واحدها هستند به عنوان مدرس یا مشاور نیز از اهمیت بسیار زیادی برخوردار است و همچنین تجربه ای که جهاددانشگاهی در زمینه آموزش دارد، به عنوان یک مزیت قابل قبول برای مجموعه علمی کاربردی محسوب می شود. ایرانمنش در ادامه درخصوص فرهنگ کار گفت: ثمره خروجی محصولات علمی کاربردی باید بتواند مشکل جامعه را حل کند و طبیعتا هر چقدر کیفیت این خروجی بالا باشد و منجر به اشتغالزایی شود، به ایجاد انگیزه در جوانان و افرادی جویای کار کمک کرده و آنها را به سمت مهارت آموزی و راه اندازی کسب و کار سوق می دهد. وی با تاکید بر اینکه توجه خانواده و جوانان نباید صرفا به گرفتن مدرک دانشگاهی باشد، گفت: توسعه رشته های آموزشی براساس نیازسنجی انجام می شود و هر سال این نظرسنجی را در بخش صنایع، اصناف، خدمات و کشاورزی انجام می دهیم و بر اساس این نیازسنجی دوره های مورد نیاز ایجاد می شود. رئیس دانشگاه علمی کاربردی استان کرمان افزود: در زمینه شناسایی نیازهای واحدهای صنفی، قراردادی را با سازمان صمت استان منعقد کردیم تا نیازهای اصناف را به دست آوریم و بر اساس آن دوره های آموزشی تدوین کنیم.

خطر فرونشست زمین در لرستان

گروه معدن

رئیس سازمان نقشه‌برداری کشور با اشاره به خطر فرونشست زمین در اطراف برخی از شهرهای لرستان، از تشدید پدیده ریزگردها در این استان خبرداد.

به گزارش مهر، علی جاویدانه در شورای اداری لرستان در سخنانی با اشاره به پیشرفت‌های حوزه نقشه‌برداری کشور بعد از پیروزی انقلاب، اظهار کرد: حرکت به سمت خودکفایی را در این حوزه در کشور داشته‌ایم.

وی با اشاره به صدور خدمات فنی و مهندسی در حوزه نقشه و اطلاعات مکانی به کشورهای دیگر، عنوان کرد: نمونه آن تفاهمنامه بین سازمان نقشه بردار کشور با تاجیکستان است که این امر در حضور رؤسای جمهور دو کشور انجام گرفت.

رئیس سازمان نقشه‌برداری کشور، بیان کرد: همچنین درخواست کشورهای دیگر را در این حوزه داشته‌ایم تا از ظرفیت‌های سازمان نقشه‌برداری ایران استفاده کنند.

جاویدانه با اشاره به سایر فعالیت‌های بین‌المللی و ملی سازمان نقشه‌برداری کشور، تصریح کرد: یکی از معضلات موجود در کشور و همچنین استان لرستان بحث فرونشست زمین است.

خطر فرونشست زمین در برخی از مناطق کشور

وی با اشاره به «ترازیابی» خاک کشور، عنوان کرد: این امر در ۲ مرحله انجام گرفته، از حدود ۳۷ هزار ایستگاه «ترازیابی» که در کشور وجود دارد، ۷۶۰ ایستگاه مربوط به استان لرستان است.

رئیس سازمان نقشه‌برداری کشور با بیان اینکه بعضی از ایستگاه‌ها در لرستان متأسفانه از بین رفته است، گفت: با توجه به وظیفه سازمان نقشه‌برداری در پایش فرونشست زمین، در این حوزه برنامه ملی کاهش خطرات و حوادث مصوب شورای‌عالی مدیریت بحران کشور تهیه شده و در این راستا وظیفه پایش فرونشست به عهده سازمان نقشه‌برداری کشور محول شده است.

جاویدانه، بیان کرد: با توجه به اهمیتی که این موضوع داشت و پیگیری صورت گرفته از سوی شورای‌عالی شهرسازی و معماری در رابطه با قانون ملی جهش مسکن برای الحاق زمین‌های جدید در شهرها برای ساخت‌وسازها، ما موضوع فرونشست زمین را منعکس کردیم، گفت: تاکید کردیم که در مناطقی که قرار است در آنها ساخت‌وساز صورت گیرد، اگر فرونشست زمین داشته باشد موجب هدر رفت منابع می‌شود.

وی با اشاره به رخ دادن این فروشست زمین در شهرک «کاوه» اصفهان و غیر قابل سکونت شدن آن، گفت: این امر موجب از بین رفتن منابع و همچنین ایجاد بی‌اعتمادی می‌شود.

رئیس سازمان نقشه‌برداری کشور با بیان اینکه شورای‌عالی شهرسازی و معماری به ادارات کل راه و شهرسازی در استان‌ها ابلاغ کرد که در هر پهنه جدید که برای احداث واحدهای جهش مسکن قرار است به شهرها اضافه شود، از سازمان نقشه‌برداری استعلام صورت گیرد، افزود: در این زمینه با توجه به پردازش‌هایی که صورت گرفت که براساس آخرین تکنیک‌های روز دنیا انجام گرفته، برای نخستین‌بار نقشه جامع فرونشست زمین توسط این سازمان در قالب ۲۵۰ پهنه در کشور تهیه شد.

جاویدانه با بیان اینکه در لرستان میزان این فرونشست زیاد نیست، اما همین عدد کم هم نگران‌کننده است، ادامه داد: در اطراف شهر خرم‌آباد منطقه‌ای به وسعت ۲۲۸ کیلومتر مربع وجود دارد که دچار فرونشست شده است.

وی با اشاره به فرونشست زمین در شهر «چقابل» به میزان دو سانتی متر در سال، تصریح کرد: در بروجرد نرخ فرونشست زمین ۹ سانتی متر در سال داریم، در دلفان و شهر نورآباد ۸ سانتی‌متر در سال را داریم، در اطراف پلدختر به میزان ۱۶۰کیلومترمربع با ۴ سانتی‌متر نیز این شرایط وجود دارد.

رئیس سازمان نقشه‌برداری کشور، گفت: فرونشست زمین را در کوهدشت و درب گنبد با نرخ ۲ سانتی‌متر در سال داریم، این آمار در اختیار مسئولان ملی و استانی قرار گرفته تا اقدامات لازم در این رابطه صورت گیرد.

تشدید پدیده ریزگردها در لرستان

جاویدانه در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به موضوع استفاده از پردازش تصاویر ماهواره‌ای در پایش پدیده‌های جوی ازجمله موضوع ریزگردها، بیان کرد: این پدیده را در یک برهه زمانی و از سال ۹۹ را مورد بررسی قرار دادیم که متأسفانه شاهد این هستیم این پدیده در حال تشدید شدن است.

وی، گفت: یکی از استان‌هایی که تحت تأثیر این پدیده قرار گرفته لرستان است، هم تعداد روزهای آلوده این استان و هم ماندگاری آن افزایش یافته است.

رئیس سازمان نقشه‌برداری کشور، عنوان کرد: این امر به خصوص در مناطق کوهستانی استان بیشتر مشاهده شده است.

جاویدانه، ادامه داد: جزییات این وضعیت را در قالب یک گزارش به استان اعلام شده است.

رئیس اتاق تعاون خراسان‌جنوبی:

خراسان‌جنوبی بهشت معدنی ایران است

رئیس اتاق تعاون خراسان‌جنوبی گفت: در بحث معدن نیز در خراسان جنوبی ظرفیت‌های فراوانی وجود دارد و خراسان جنوبی به دلیل داشتن چندین نوع ماده معدنی به بهشت معدنی ایران معروف است که باید از این ظرفیت‌ها استفاده شود.

غلامحسین حسینی در گفت‌وگو با تسنیم اظهارکرد: در اتاق تعاون استان در بحث توسعه اقتصادی هدف‌گذاری‌هایی صورت گرفته است.

وی به تفاوت بخش تعاون با سایر بخش‌های اقتصادی اشاره کرد و افزود: بخش تعاون یک بخش مردمی است و مانند سایر بخش‌های اقتصادی نیست که برای یک عده مشخص فعالیت می‌کنند.

رئیس اتاق تعاون خراسان جنوبی بیان کرد: هدف بخش تعاون در اقتصاد کشور، قانون اساسی و سیاست‌های کلان کشور این است که مردم از این موضوع بهره‌مند شوند، زیرا ممکن است عده زیادی از مردم قادر به سرمایه‌گذاری نباشند و بخواهند از سرمایه کوچکی که دارند به بهترین نحو

استفاده کنند. حسینی تصریح کرد: بنابراین از تجمیع این سرمایه‌ها در بخش تعاون و اتحادیه‌های تعاونی به راحتی می‌توان سودهای قابل قبولی برای مردم که در سبد خانوار آنان تاثیرگذار باشد را داشته باشیم.

وی خاطرنشان کرد: در استان هدف‌گذاری که شده در وحله اول این است که یک اتحاد و انسجامی در بخش تعاون استان به وجود آید.

رئیس اتاق تعاون خراسان جنوبی یادآور شد: باید تلاش کنیم نقاط ضعف را پوشش و نقاط قوت را برجسته کنیم و حضور خود را در مجامع بیشتر کنیم، زیرا هدف کمک به اقتصاد مردمی است.

حسینی اظهارکرد: استفاده بهتر از ظرفیت بخش تعاون و اتحادیه‌ها، در کنار هم قرارگرفتن بخش‌های خصوصی جهت استفاده بهینه از ظرفیت‌های اقتصادی و اجتماعی کشور، همکاری کامل با بخش‌های دولتی و دستگاه‌های اجرایی استان از جمله اهداف بخش تعاون است.

وی به ظرفیت‌های خراسان جنوبی اشاره و بیان کرد: در استان خراسان جنوبی چندین ظرفیت مهم اعم از معدن، صنعت، محصولات کشاورزی، گردشگری و صنایع دستی وجود دارد.

رئیس اتاق تعاون خراسان جنوبی گفت: با این دیدگاه که برای توسعه استان خراسان جنوبی باید از بیرون از استان سرمایه‌گذار دعوت کنیم موافق نیستم، زیرا محور توسعه استان ظرفیت‌های موجود استان است.

حسینی بیان کرد: استان زمانی توسعه پیدا می‌کند که تولید محصولات کشاورزی ما برای تولیدکننده مقرون به صرفه باشد و در سبد هزینه او تعریف شود و به راحتی بتواند بدون هیچ دغدغه‌ای محصول خود را در بازارهای استان، کشور و جهان عرضه کند.

وی به بخش معدن اشاره کرد و اظهار کرد: در بحث معدن نیز در استان ظرفیت‌های فراوانی وجود دارد و خراسان جنوبی به دلیل داشتن چندین نوع ماده معدنی به بهشت معدنی ایران معروف است که باید از این ظرفیت‌ها استفاده شود.

رئیس اتاق تعاون خراسان جنوبی به مشکلات موجود اشاره کرد و گفت: عدم نقدینگی شرکت‌ها و اتحادیه‌ها، عدم سرمایه در گردش، تورم کالا که گریبان‌گیر شرکت‌ها و اتحادیه شده از جمله مشکلات بخش تعاون است.

وی با بیان اینکه قانون تعاون ما هر چند سال در حال به‌روزرسانی است و اشکالاتی در آن وجود دارد افزود: بخش عظیمی از اینکه اقتصاد تعاونی در کشور و استان موفق نبوده وجود این قوانین و مقرراتی است.

ضرورت تعیین تکلیف محدوده‌های معدنی کرمان

مدیرکل صنعت و معدن استان کرمان گفت: بیش از ۶۰ درصد مساحت استان کرمان محدوده‌های معدنی بلوکه شده است و تعیین‌تکلیف این محدوده‌ها در استان ضرورت دارد.

به گزارش تسنیم، مهدی حسینی‌نژاد در هشتمین شورای معادن استان کرمان در امسال که به ریاست محمدمهدی فداکار، استاندار کرمان و با حضور سیدمصطفی آیت اللهی موسوی، معاون امور عمرانی استاندار و تعدادی از مدیران در سالن شهید مرتضوی استانداری کرمان برگزار شد با بیان اینکه هشتمین جلسه شورای معادن استان و آخرین جلسه آن در امسال برگزار می‌شود، اظهار کرد: تمام کشور اذعان دارند که استان کرمان بهشت معادن ایران است و کمربند کانی‌زایی که از کشور عبور کرده بخش زیادی از آن در استان کرمان است.

وی با بیان اینکه حدود ۷۰ نوع مواد معدنی با ۵۷میلیارد تن ذخیره قطعی معدنی در استان کرمان است، گفت: کرمان ۵۷ میلیارد تن ذخیره قطعی معدنی دارد و برنامه‌ریزی‌های زیادی شده که سهم معدن در تولید ناخالص داخلی کشور افزایش پیدا کند.

مدیرکل صنعت، معدن و تجارت استان کرمان با اشاره به اینکه کرمان ۸ میلیارد تن ذخیره اثبات شده دارد و هدف‌گذاری شده که تا پایان سال ۱۴۰۱ بتوانیم به ۷.۷ درصد شاخص کلان اقتصادی برسیم، افزود: ۲ هزار و ۵۶۷ محدوده معدنی فعال داریم که تمام مجوزهای صادر شده را دارند.

وی با بیان اینکه ۴ هزار و ۶۰۰ محدوده بلوکه شده داریم که غیرفعال هستند و فقط یک مجوز گرفتند، ادامه داد: در کرمان ۴۲ ماده معدنی شناخته شده داریم که عمده آنها مس، آهن، زغال‌سنگ و کرومیت است.

حسینی‌نژاد با اشاره به اینکه درحال‌حاضر کرمان بزرگ‌ترین تولیدکننده کنسانتره و گندله آهن و کاتد مس کشور است، بیان کرد: بیش از ۶۰ درصد مساحت استان کرمان محدوده‌های معدنی بلوکه شده است و در امسال ۲۵۷ محدوده معدنی به مزایده گذاشته شده که تاکنون ۵۰ محدوده تعیین‌تکلیف شده است.

وی با بیان اینکه تعیین‌تکلیف محدوده‌های معدنی بلوکه شده استان یک ضرورت مهم است، گفت: اصلاح قانون معادن در مجلس درحال انجام است و باید این ظرفیت را ایجاد کرد که با استفاده از ابزار قانونی محدوده‌های بلوکه شده معدنی را آزاد کرد.

مدیرکل صنعت، معدن و تجارت استان کرمان ادامه داد: از محل فعالیت‌های معدنی از بهره مالکانه و حقوق دولتی، مالیات و... بالای ۱۲۰ هزار میلیارد تومان منابع از استان خارج می‌شود، اما متاسفانه به استان برگشتی ندارد.

وی با اشاره به اینکه در امسال تاکنون ۱۳ هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان حقوق دولتی معادن به حساب خزانه دولت واریز شده است، گفت: پیش‌بینی می‌شود این عدد تا پایان سال به میزان ۱۶ هزار میلیارد تومان افزایش پیدا کند.

خام فروشی در کردستان به پایان رسید

رئیس سازمان صمت کردستان گفت: با ورود سازمان صمت خروج مواد معدنی در استان لغو شده و به نحوی خام‌فروشی در استان به پایان رسیده است.

به گزارش تسنیم، بختیار خلیقی در جلسه مبارزه با قاچاق کالا و ارز و حمایت از تولید و گردش کالا در سطح استان که در سالن جلسات سازمان صمت کردستان برگزار شد، اظهارکرد: تمهیدات بسیار خوبی در راستای نظارت بر بازار و سفرهای نوروزی در استان اندیشیده شده است.

وی افزود: اقدامات بسیار مناسبی در راستای تامین و توزیع کالاهای اساسی با توجه به تغییرات ارز موجود در کشور انجام شده است.

رئیس سازمان صمت استان کردستان به بحث ذخیره‌سازی میوه و مرکبات در ایام پایانی سال اشاره و گفت: سیب و پرتقال تنظیم بازار در غرفه‌های در نظر گرفته شده در ایام پایانی سال در سطح استان توزیع خواهد شد.

وی بیان کرد: برگزاری نمایشگاه عرضه مستقیم برای توزیع کالاهای اساسی، فروش فوق‌العاده در واحدهای صنفی و برگزاری طرح نظارتی ازجمله اقدامات در راستای تامین مایحتاج مردم در ایام پایانی سال است.

خلیقی عنوان کرد: با وجود افزایش نرخ ارز و تاثیر آن بر نرخ برخی از کالاهای اساسی، خوشبختانه از طریق انبارهای جنوب کشور هیچ منع یا کمبودی برای تامین کالاهای اساسی در کشور و استان وجود ندارد.

وی ابراز کرد: شناسه کالا همواره مورد دغدغه بوده است لذا در ۵ ماه اخیر برای ثبت تولید در سامانه جامع تجارت به صورت جد ورود کرده‌ایم.

رئیس سازمان صمت استان کردستان خاطرنشان کرد: درحال‌حاضر ۶۸۳ واحد صنعتی فعال در استان وجود دارد که از این تعداد ۵۹۱ واحد تولیدی برای ثبت‌نام در سامانه جامع تجارت و اخذ کد نقش اقدام کرده‌اند.

وی گفت: با ورود سازمان صمت خروج مواد معدنی در استان به پایان رسیده است، با حضور ذوب‌آهن اصفهان در استان نسبت به فرآوری سنگ‌آهن در کردستان اقدام خواهد شد.

رئیس سازمان صمت کردستان افزود: در استان ۳۴۰واحد معدنی وجود دارد که ۲۶۱ واحد در سامانه جامع تجارت ثبت شده و ۲۳۶ واحد اظهار تولید داشته‌اند.

خلیقی درباره میزان بازرسی‌ها گفت: از اوایل امسال تا کنون دو هزار و ۴۰۵ مورد بازرسی انجام شده که ۱۴۱پرونده با ارزش ۵۹۷ میلیارد ریال در حوزه صمت کردستان تشکیل شده است.

در ادامه فرزاد سردارزاده، رئیس سازمان نظارت و بازرسی صمت کردستان، اظهارکرد: با توجه به فرارسیدن نوروز ۱۴۰۲ و ماه مبارک رمضان و مراجعه مردم برای خرید پایان سال به بازار خوشبختانه هیچ‌گونه کم و کسری در بازار وجود ندارد.

وی افزود: طرح ویژه نظارتی برای کنترل بازار در ایام تعطیلات نوروز و ماه مبارک رمضان در استان کردستان اجرا خواهد شد. رئیس سازمان نظارت و بازرسی صمت کردستان خاطرنشان کرد: در امسال ۶۸۹ بازرسی در سطح استان انجام شده که در آن ۲۵ هزار و ۸۰۰ نخ انواع سیگار و ۶۵۱بسته تنباکو به ارزش ۲۳۰ میلیارد ریال کشف شده است.

در گفت‌وگو با فعالان بخش معدن و صنایع معدنی مطرح شد

دورنمای صنایع همچنان تاریک است

عکس: روزگار معدن

گروه معدن

روزهای پایانی سال، فرصت مناسبی برای بررسی عملکرد صنایع است. نگاه کلی به کارنامه تولیدکنندگان در بخش‌های مختلف معدن و صنایع وابسته به آن، نکات مشترکی دارد. بیشتر صنعتگران فعال در این حوزه با نگاه کلی به یک سال اخیر از نوسانات مداوم اقتصادی، سیاست‌گذاری و ارزی، نبود ثبات و وحدت‌رویه میان مسئولان و تصمیم‌گیران، توسعه‌نیافتگی زیرساخت‌های انرژی و تحمیل فشار جدی به تولید، ایجاد مانع در مسیر صادرات و... گلایه‌مند هستند. بنابراین، بخش بزرگی از چالش‌های پیش‌روی صنعتگران در سالی که گذشت، از اشتباهات مسئولان در طول دهه‌های اخیر و تداوم این دست اشتباهات در امسال نشأت می‌گیرد. بااین‌وجود، باید اقرار کرد که هنوز عزمی جدی از سوی مسئولان برای اصلاح شرایط وجود ندارد. کافی است، نگاهی به تداوم مسیر قبلی سیاست‌گذاری در بخش‌های مختلف اعم از بودجه‌نویسی، کنترل سیاست‌های ارزی، بخشنامه‌های صادرشده از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت و... بیندازیم تا متوجه شویم این روند مشکل‌ساز در سال آتی نیز ادامه دارد.

بازنگری دولت در استراتژی‌ها

آریا صادق‌نیت‌حقیقی، فعال صنعت آلومینیوم در گفت‌وگو با «روزگار معدن» اظهار کرد: فعالان اقتصادی و صنعتی در حوزه‌های مختلف در طول سال‌های گذشته با چالش‌های جدی روبه‌رو بوده‌اند که در عمل روند فعالیت آنها را تحت‌تاثیر منفی قرار داده است. این مشکلات در یک سال گذشته تشدید شده و بر بار مشکلات صنایع افزوده است. نبود ثبات و شفافیت اقتصادی، نبود تعامل سازنده میان ایران و سایر کشورها، تغییر مداوم قوانین و سیاست‌های حاکم بر عملکرد صنایع، حمایت یک‌جانبه دولت از صنایع بالادستی، محدودیت در تامین زیرساخت‌های موردنیاز صنایع در بخش‌های مختلف اعم از انرژی، زیرساخت و.... مهم‌ترین چالش‌هایی هستند که روند فعالیت در صنایع معدنی و به‌ویژه واحدهای پایین‌دستی صنعت آلومینیوم را تحت‌تاثیر منفی قرار داده است. بااین‌حال حتی دورنمای روشنی نیز از بهبود شرایط برای یک دوره میان‌مدت وجود ندارد.

▣ موانع شفافیت

حقیقی افزود: صنایع مادر عموما وابسته به دولت هستند و از آنها با عنوان خصولتی یاد می‌شود. این صنایع به‌سبب سهم دولت در سهامداری‌شان از حمایت‌های دولتی و از یارانه انرژی بهره‌مند هستند؛ همین موضوع، زمینه سودآوری این واحدها را فراهم می‌کند. از آنجا که صنایع مادر آلومینیوم کشور برپایه بهره‌مندی از ذخایر ارزان انرژی احداث شده‌اند، انتظار می‌رود، تخفیف دریافت‌شده از سوی دولت را به حلقه‌های بعدی منتقل کنند تا در نهایت مردم به‌عنوان مصرف‌کننده نهایی محصولات، از این یارانه بهره‌مند شوند.

این فعال صنعت آلومینیوم گفت: بااین‌وجود، در بیشتر موارد و در بیشتر برهه‌های زمانی، شاهد گرانفروشی شمش آلومینیوم در بازار داخلی و ارزان‌فروشی آن در بازارهای صادراتی هستیم. این‌گونه اقدامات که از آنها با عنوان خام‌فروشی یاد می‌شود، در نهایت به ضرر اقتصاد کشور هستند. البته این صنایع باتوجه به حمایت‌های دولتی، چنین سیاست‌هایی را اتخاذ می‌کنند، در حالی که انتظار می‌رود دولتمردان و سیاست‌گذاران منافع ملی را در اولویت خود قرار دهند. به‌این‌ترتیب، امکانی برای تکمیل زنجیره ارزش‌افزوده و همچنین اشتغالزایی حداکثری فراهم می‌شود.

وی بااشاره به نوسانات قابل‌توجه دلار در هفته‌های اخیر اظهار کرد: باتوجه به روند صعودی دلار در هفته‌های گذشته، رقابت گسترده‌ای برای خرید آلومینیوم و محصولات آلومینیومی در کشور شکل گرفته است. در واقع، انتظارات تورمی و قیمت‌گذاری شمش آلومینیوم با تکیه بر نرخ ارز، مهم‌ترین دلیل برای رشد تقاضای خرید شمش آلومینیوم از رینگ معاملاتی بورس کالا است، هرچند هیچ ثباتی بر بازار دلار حاکم نیست و بسیاری از فعالان بازار از این شرایط متضرر می‌شوند.

نگاهی به چالش‌های فولادسازان

مجید سعیدیان، فعال صنعت فولاد در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» اظهار کرد: فعالان زنجیره فولاد در طول سال‌های گذشته با چالش قیمت‌گذاری دستوری روبه‌رو بوده‌اند. این چالش از یک‌سو، امکان رانت را برای برخی فعالان زنجیره و بازار فولاد فراهم و از سوی دیگر نیز، لطمات غیرقابل‌جبرانی را به تولید و تولیدکننده تحمیل می‌کند.

این فعال صنعت فولاد گفت: هرازچندگاه چالش‌های ناشی از دخالت سیاست‌گذاران در فرآیند قیمت‌گذاری شدت می‌گیرد و به‌این‌ترتیب شاهد بروز مشکلات و تحمیل فشار مضاعفی به تولیدکنندگان خواهیم بود.

وی افزود: نبود ثبات در شرایط اقتصادی کشور و قیمت‌گذاری فولاد براساس نرخ دلار در بورس کالا، لطمات قابل‌توجهی را به تولیدکنندگان صنایع پایین‌دستی تحمیل می‌کند. به‌عنوان‌مثال، تولیدکننده، شمش موردنیاز خود را با نرخ بالا خریداری می‌کند، اما ناچار است محصول نهایی را با بهای به‌مراتب پایین‌تری در بورس کالا به‌فروش برساند. این دست چالش‌ها از نوسانات قابل‌توجه ارزی در کشور نشأت می‌گیرد و آینده این صنایع را با دورنمای تاریک و پرابهامی روبه‌رو می‌کند. سعیدیان گفت: متاسفانه وزارت صنعت، معدن و تجارت، مقصر اصلی قیمت‌گذاری دستوری را بورس کالا می‌داند. بورس کالا نیز، وزارت صنعت، معدن و تجارت را مسئول همه مشکلات می‌داند. برخی اعضای هیات‌مدیره بورس کالا جزو فعالان صنعت فولاد هستند و همین موضوع مانع سیاست‌گذاری بدون جانبداری توسط این نهاد است. موضوعات یادشده چالش‌های جدی را برای فعالان صنعتی به‌دنبال دارد و خسارت‌های بسیاری را به آنها تحمیل می‌کند، بنابراین تجدیدنظر در این شرایط، ضروری به‌نظر می‌رسد.

وی اظهار کرد: چنانچه روند ثابتی بر فرآیند کشف نرخ محصولات تولیدشده در زنجیره فولاد جریان داشته باشد، بسیاری از این مشکلات مرتفع خواهد شد، در غیر این صورت و با تغییر مداوم شرایط، شاهد تحمیل ضربات جدی به عملکرد صنایع داخلی خواهیم بود.

این فعال صنعت فولاد عنوان کرد: بسیاری از محصولات تولیدشده در زنجیره فولاد همچون میلگرد و تیرآهن، برای مصرف مردم به‌فروش می‌رسند، بنابراین اثرات نهایی چالش‌های یادشده که از عملکرد ناسازگار دولت نشأت می‌گیرد، در نهایت به مردم تحمیل می‌شود، در واقع بسیاری از سازندگان به‌دلیل نبود دورنمای روشن از قیمت‌ها، دست از فعالیت می‌کشند و در چنین شرایطی، بازار با رکود روبه‌رو می‌شود. سعیدیان در پایان تاکید کرد: میزان تولید محصولات فولادی در کشور ما حدود ۲ برابر نیاز بازار داخلی برآورد می‌شود، بنابراین هر نوع تنش و التهابی در فرآیند تولید و بازار این محصولات از سیاست‌گذاری غلط مسئولان سرچشمه می‌گیرد، بنابراین اصلاح این شرایط ضروری به‌نظر می‌رسد.

▣ انرژی، مشکل امروز و آینده

این فعال صنعت فولاد بااشاره به محدودیت در تامین انرژی صنایع گفت: در طول سال‌های گذشته، توسعه زیرساخت‌های انرژی متناسب با رشد جمعیت و همچنین توسعه ظرفیت‌های صنعتی موردتوجه نبوده است. در چنین موقعیتی، سرمایه محدودی به توسعه زیرساخت‌ها اختصاص یافته است. البته بخشی از این کمبود را می‌توان ناشی از محدودیت ورود سرمایه به کشور به‌ویژه در سایه تحریم و نبود تعاملات بین‌المللی دانست.

وی گفت: بدین‌ترتیب فولادسازان در ماه‌های گرم سال با کمبود برق و در ماه‌های سرد سال نیز با محدودیت جدی در تامین گاز روبه‌رو بودند. این محدودیت‌ها در عمل مانع تولید در بسیاری از حلقه‌های زنجیره فولاد شد و از ظرفیت تولید صنایع کاست. افت تولید به‌منزله کاهش بهره‌وری تولید فولاد است و نمی‌توان به‌سادگی از کنار آن گذشت.

سعیدیان خاطرنشان کرد: وضع قوانین و مقررات ضدصادرات در بخش‌های مختلف اعم از مقررات بازگشت ارز صادراتی، الزام به ارزان‌فروشی ارز صادرکنندگان فولاد، وضع قوانین و مقررات ضدصادرات با هدف‌های واهی و.... نیز، فروش خارجی در این صنعت را با اشکالاتی روبه‌رو کرد و به از دست رفتن بسیاری از موقعیت‌های تولیدکنندگان منجر شد.

این چالش‌ها در شرایطی عملکرد فولادسازان را تحت‌تاثیر منفی قرار داد که در طول سال‌های گذشته سرمایه قابل‌توجهی جذب این زنجیره شده و توسعه فولادسازی با هدف ارتقای سطح تولید ناخالص داخلی، اشتغالزایی، ارزآوری و..... موردتوجه بوده است.

این فعال صنعت فولاد گفت: متاسفانه باتوجه به سیاست‌هایی که از سوی مسئولان در پیش گرفته می‌شود، نمی‌توان به بهبود سریع اوضاع در سال آتی نیز امید داشت، هرچند باید تاکید کرد تداوم این شرایط نه‌تنها به ضرر صنایع و صاحبان سرمایه آنها است، بلکه اقتصاد ما را نیز تحت‌تاثیر منفی قرار می‌دهد.

این فعال صنعت آلومینیوم تاکید کرد: متاسفانه در طول سال‌های اخیر، شاهد تغییرات مداوم سیاست‌های حاکم بر عملکرد صنایع بوده‌ایم؛ سیاست‌هایی که در قالب بخشنامه‌های فراقانونی و غیرکارشناسی مطرح می‌شوند و عملکرد واحدهای تولیدی را تحت‌تاثیر منفی قرار می‌دهند. برهمین‌اساس نیز می‌توان این‌طور ادعا کرد که رعایت قوانین و مقررات از سوی دولت، دیگر خواسته فعالان صنعتی است که به رفع بسیاری از مشکلات منتهی می‌شود.

در قانون بهبود فضای کسب‌وکار تاکید شده است که دولت باید در فرآیند سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری از نظرات تشکل‌های تخصصی کمک بگیرد. بااین‌وجود، دولت‌ها از اجرای این وظیفه خود سر باز می‌زنند. چنانچه دولت این اقدام را آغاز کند، بسیاری از چالش‌های حاکم بر صنعت برطرف خواهد شد و حتی به نفع اقتصاد کشور در سطح کلان نیز خواهد بود.

سخن پایانی

باوجودی که از ظرفیت‌های معدنی به‌عنوان فرصتی برای توسعه صنعتی و اقتصادی کشور یاد می‌شود، اما در عمل چالش‌های متعددی در مسیر فعالیت صنایع به‌وجود می‌آید. این مشکلات در شرایطی سد توسعه عملکردی صنایع معدنی می‌شود که از سیاست‌گذاران انتظار می‌رود، مسیر تداوم تولید و جذب سرمایه را به کشور تسهیل کنند. در امسال علاوه بر تمام مشکلاتی که در سال‌های گذشته وجود داشته و تولید را با ابهام و خطر روبه‌رو کرده، بر شدت بی‌ثباتی اقتصادی و سیاسی در کشور نیز افزوده شده است. همین موضوع نیز در عمل امکان برنامه‌ریزی تولید را از صنایع سلب می‌کند. علاوه بر این، محدودیت در تامین انرژی واحدهای تولیدی جدی‌تر از سال گذشته بروز کرده است. این احتمال می‌رود که مشکلات یادشده در سال آتی نیز ادامه یابد، بنابراین حتی دورنمای عملکردی صنایع نیز در سال آتی روشن و امیدوارکننده نیست. بدون تردید جبران این کارنامه مردودی، نیازمند عزم جدی و تصمیم استوار مسئولان و تجدیدنظر در روش‌های حکمرانی و مدیریت صنایع کشور است.

ارائه تسهیلات به هسته‌های نوآور و فناور بخش معدن و صنایع معدنی

طرح ایجاد زیست‌بوم نوآوری و فناوری بخش معدن و صنایع معدنی (ایمینو) و صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی با هدف تقویت و توسعه زیست‌بوم نوآوری، فناوری و کارآفرینی این عرصه تفاهمنامه همکاری امضا کردند.

به گزارش ایرنا، «ایمینو» و «صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی» در راستای بهره‌مندی از ظرفیت‌های موجود سرمایه‌گذاری و بهبود وضعیت کسب و کارهای نوپا مورد تایید تفاهمنامه امضا کردند تا از طریق حمایت مالی و پرداخت تسهیلات به استارتاپ‌ها، شرکت‌های دانش‌بنیان و سرمایه‌گذاران اعم از شتاب‌دهنده‌ها، سرمایه‌گذاران فرشته و سرمایه‌گذاران خطرپذیر و... زیست‌بوم کارآفرینی و نوآوری رونق پیدا کند.

مجید وفایی‌فرد، مجری طرح زیست‌بوم نوآوری و فناوری بخش معدن و صنایع معدنی در مراسم انعقاد این تفاهمنامه با تاکید بر عملیاتی بودن مفاد آن اظهار کرد: تفاهمنامه ایمینو و صندوق بیمه فعالیت‌های معدنی با هدف پاسخ به نیازهای زیست‌بوم نوآوری بخش معدن به امضا رسید چراکه بازیگران آن برای توسعه بازار خود با چالش تامین مالی مواجه هستند. وی با اشاره به اینکه سرعت بخشیدن به هوشمندسازی معادن نیازمند بسترهای حمایتی است، عنوان کرد: بسته حمایتی صندوق بیمه فعالیت‌های معدنی، پازل همکاری ارکان پژوهشی ایمیدرو را تکمیل کرد، زیرا ایمینو، مرکز تحقیقات، صندوق بیمه معادن، یونیدرو و رصد شریف قرار است با یک هم‌افزایی به شرکت‌های دانش‌بنیان معدنی و ایده‌های ارزش آفرین معدن و گروه‌های استارت‌آپی خدمات تسهیلگری ارائه کنند. در ادامه این مراسم، فرید دهقانی، مدیرعامل صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی با تاکید بر ایجاد ارتباط سازنده میان کسب و کارهای نوپا و دانش‌بنیان‌های بخش معدن و صنایع معدنی، مطرح کرد: شناسایی، پایش، ارزیابی طرح‌های نوآورانه جذاب و انتخاب استارت‌آپ‌های توانمند و شرکت‌های سرمایه‌گذاری و صندوق‌های خطرپذیر و معرفی آنها به صندوق از تعهدات طرح محسوب می‌شود و ارائه تسهیلات و بسترهای حمایتی به این بازیگران زیست‌بوم ارائه خواهد شد.

وی با بیان اینکه پرداخت تسهیلات در قالب صدور بیمه‌نامه سرمایه‌گذاری و اعتباری انجام می‌شود، عنوان کرد: پوشش ریسک سرمایه‌گذاری از سوی صندوق برای هر تیم استارت‌آپی براساس سطح آمادگی فناوری ارزیابی شده، متفاوت خواهد بود و برای تامین مالی آنها از یک تا ۱۰ میلیارد تومان تسهیلات در نظر گرفته شده است. براساس مفاد تفاهمنامه میان ایمینو و صندوق بیمه فعالیت‌های معدنی پرداخت تسهیلات به شرکت‌های دانش‌بنیان دارای مجوز از معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری، تسهیلات با یارانه ۴درصد و با شرایط یک سال تنفس و ۴سال بازپرداخت یا ۱۸ ماه تنفس و ۳.۵سال بازپرداخت اعطا می‌شود.

قیمت فولاد ۲ برابر شد

یک عضو هیات مدیره انجمن سازه‌های فولادی ایران با اشاره به رشد ۱۰۰ درصدی نرخ فولاد گفت: اگر کارخانه‌های فولاد می‌خواهند محصولات خود را با نرخ جهانی در داخل کشور عرضه کنند باید دستمزد کارگر و هزینه‌های انرژی را هم با نرخ جهانی بپردازند.

به گزارش فولادبان، احمد کرمی راد اظهار کرد: معادن و سنگ‌آهن با کمترین نرخ در اختیار صنعت فولاد قرار می‌گیرد و دستمزد نیروی انسانی هم با ریال محاسبه می‌شود که از ابتدای سال هیچ تغییری نداشته است، هزینه حامل‌های انرژی هم براساس ریال محاسبه می‌شود و در طول سال نرخ تقریبا ثابت است، اما این صنعت با هر تغییری در نرخ ارز، نرخ مواد اولیه را برای صنایع پایین‌دست افزایش می‌دهد.

وی گفت: فولاد سازان نرخ مواد تولیدی را با نرخ فوب خلیج‌فارس محاسبه می‌کنند و به مردم و دولت می‌فروشند، این در حالی است که کارخانه‌های فولاد با یارانه‌های مختلف تولید می‌کنند باید براساس همان یارانه هم نرخ فروش تعیین شود تا یارانه به مردم برسد.

کرمی‌راد افزود: سیمان و فولاد ۴۰ درصد نرخ تمام شده مسکن را شامل می‌شوند و اگر هر روز نرخ فولاد افزایش یابد و محصولی که در آن به خودکفایی رسیده‌ایم و با ریال تولید می‌کنیم، به نرخ دلار بفروشیم قطعا بار این افزایش نرخ بر دوش مردم و دولت می‌افتد، با این روش فروش فقط چند کارخانه فولاد سود هنگفتی به‌دست می‌آورند، اما این سود هزینه زیادی برای کشور دارد چراکه باعث می‌شود نرخ محصولات در صنایع پایین دست افزایش یابد.

این عضو هیات مدیره انجمن سازه‌های فولادی ایران تاکید کرد: کارخانه‌هایی نظیر فولاد خوزستان، فولاد مبارکه، اکسین و یا کاویان مدام قیمت‌ها را با تغییر نرخ ارز افزایش می‌دهند و نرخ فولاد در یکماه گذشته بیش از ۱۰۰ درصد رشد کرده، این در حالی است که هزینه تمام شده برای کارخانه‌های تغییری نداشته است.

یادداشت

نسخه بازگشت آرامش به بازار فولاد

علی‌محمد زمانی
فعال صنعت فولاد

حدود یک سال و نیم از آغاز فعالیت دولت سیزدهم می‌گذرد. اکنون زمان مناسبی برای بررسی عملکرد صنایع‌معدنی و تاثیر سیاست‌گذاری‌های دولت بر عملکرد واحدهای فولادی کشور است. در درجه نخست، نباید از ذکر این نکته غفلت کرد که دولت سیزدهم فعالیت خود را در شرایط نابسامان اقتصادی آغاز کرد. دولت‌ها در طول سال‌های گذشته با تشدید تحریم‌ها از سوی امریکا روبه‌رو بوده‌اند و تنش‌های بسیاری بر اقتصاد کشور سایه انداخته و علاوه‌براین، چالش‌های متعددی نیز از سالیان گذشته به این دولت ارث رسیده است، اما همچنان انتقاداتی به عملکرد دولت و سیاست‌گذاری‌های آن وارد است که روند تولید صنایع را تحت‌تاثیر منفی قرار می‌دهد.

از سال گذشته، محدودیت‌هایی در تامین انرژی موردنیاز صنایع فولادی کشور ایجاد شده که از محدودیت‌های زیرساختی در این بخش نشأت می‌گیرد. واحدهای فولادی کشور در فصل تابستان امسال هم با محدودیت در تامین برق روبه‌رو شدند، هرچند این محدودیت تاحدودی کنترل شد. صنایع فولادی کشور سال گذشته به‌سبب قطع یا محدودیت در تامین برق با خسارت‌های قابل‌توجهی روبه‌رو شدند، اما در امسال این محدودیت‌ها برنامه‌ریزی شده بود و از میزان خسارت‌های وارده بر صنایع کاسته شد. در همین حال، شاهد برقراری تعامل میان وزارت نیرو با وزارت صنعت، معدن و تجارت برای فرآیند تامین انرژی صنایع بودیم که نتایج مثبتی را به‌دنبال داشت.

اما محدودیت در تامین گاز موردنیاز صنایع در هفته‌های سرد سال شدت گرفت، تا جایی که از میزان تولید در بسیاری از حلقه‌های میانی زنجیره فولاد کشور کاسته شد. زنجیره فولاد در ایران برپایه استفاده از آهن‌اسفنجی به‌عنوان ماده اولیه، پایه‌گذاری شده، در نتیجه محدودیت در تامین گاز، در عمل تداوم تولید را در این زنجیره تحت‌تاثیر منفی قرار داده است. در چنین فضایی شاهد رشد قابل‌توجه بهای مواد اولیه و انتقال آن تا تولید محصولات نهایی بودیم.

البته انتقاداتی نیز به عملکرد وزارت صنعت، معدن و تجارت در روند سیاست‌گذاری وارد است. در فروردین امسال و با رشد نرخ فولاد و محصولات فولادی در بازار جهانی، شاهد وضع عوارض صادراتی روی این محصولات بودیم. این سیاست تاثیر منفی بر روند تولید و صادرات فولاد گذاشته است.

بازار فولاد باید در سایه عرضه و تقاضا تنظیم شود، بدین‌ترتیب با اتکا به بازار، سرمایه‌گذارانی که هوشمندانه اقدام به احداث صنایع کرده‌اند، منتفع خواهند شد، در نتیجه انتظار می‌رود با کاهش دخالت دولتمردان در سیاست‌های خریدوفروش محصولات فولادی، چالش‌های حاکم بر این بخش مرتفع شود.

در ادامه باید خاطرنشان کرد؛ در مواردی شاهد هستیم که برخی سرمایه‌گذاران اقدام به احداث صنایع با اشتباه‌ترین روش‌های ممکن کرده‌اند. به‌عنوان‌مثال، در واردات تجهیزات و خطوط تولید به مسائل محیط‌زیستی یا بهره‌وری توجه کافی نکرده‌اند. حال این صنعتگران نمی‌توانند از دولت انتظار حمایت یا جبران خسارت را داشته باشند.

نوسانات مداوم نرخ ارز در طول ماه‌های گذشته، یکی از مهم‌ترین چالش‌هایی است که در طول یک سال اخیر گریبان فعالان بخش معدن و صنایع معدنی را گرفته و به رشد قابل‌توجه بهای فولاد و محصولات فولادی در بازار منتهی شده است.

بخش بزرگی از التهابات حاکم بر بازار فولاد از نوسانات قابل‌توجه دلار و صعود افسارگسیخته نرخ ارز نشأت می‌گیرد، یعنی تقاضای واقعی برای خرید فولاد و محصولات فولادی به‌ویژه باتوجه به رکودی که بر فرآیند ساخت‌وساز حاکم است، محدود برآورد می‌شود.

باتوجه به شرایطی که بر اقتصاد حاکم است، انتظارات تورمی رو به رشد گزارش می‌شود. شروع سال جدید نیز به‌منزله افزایش هزینه‌های تولید در بخش‌های مختلف است. بنابراین، بسیاری از تولیدکنندگان با هدف تامین مواد اولیه، قبل از گرانی‌های موردانتظار در سال آتی، اقدام به خرید و انبارسازی محصولات مختلف می‌کنند، در نتیجه هرچه هم میزان عرضه محصولات فولادی در بورس کالا افزایش یابد، تقاضا بر آن پیشی خواهد گرفت. از مجموع موارد یادشده می‌توان این‌طور نتیجه گرفت که اصلاح شرایط اقتصادی کشور، مهم‌ترین راهکار برای بازگشت آرامش به بازار فولاد است.

روزگار معدن

یکشنبه ● ۲۱ اسفند ۱۴۰۱ ● ۱۹ شعبان ۱۴۴۴ ● ۱۲ مارس ۲۰۲۳ ● سال پنجم ● شماره ۱۰۳۸

صاحب امتیاز:
موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل

مدیر مسئول و سردبیر:
ناصر بزرگمهر

فنی و هنری:
مهدی نجفی

نمایندگی دفتر اروپا:
چکاوک بزرگمهر

آدرس: تهران- خ قائم مقام فراهانی- کوچه آزادگان شماره ۲۶
تلفن: ۸۲۱۹۰-نمابر: (داخلی-۱۰۴)-تلفن‌سازمان‌آگهی‌ها: ۰۹۹۹۹۱۹۵۷۶
پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰-ایمیل‌سازمان‌آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
امورمشترکین: ۸۸۱۰۵۳۰۶-توزیع‌وسازمان‌شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱

www.Madandaily.com
www.instagram.com/Madandaily
www.twitter.com/Madandaily
www.t.me/Madandaily
E-mail:info@madandaily.com
tozi.smtnews@gmail.com

دریچه

روند معاملات بورس به کدام سمت می‌رود؟

یک کارشناس بازار سرمایه گفت: به نظر می‌رسد که روند معاملات بورس در روزهای پایانی سال صعودی باشد و شرکت‌های صادرکننده که عرضه ارز خود را با نرخ دلار آزاد انجام می‌دهند، بتوانند سود خوبی را برای سال آینده شناسایی کنند.

حسین عبدی در گفت‌وگو با ایرنا به ارزیابی روند معاملات بورس طی چند روز گذشته پرداخت و افزود: ظرف چند روز گذشته شاهد ورود حجم گسترده نقدینگی‌های سرگردان به بازار سرمایه بودیم، علت این امر ناشی از آن بود که بازار سهام به تابعیت از بازارهای موازی رفتار مشابهی را مانند معاملات بازار دلار و طلا در پیش گرفته که البته این روند را در مقایسه با دیگر بازارها با شدت کمتری دنبال کرده است. وی این امر را ناشی از مشکلاتی دانست که بازار سرمایه در حال دست و پنجه نرم کردن با آن است، گفت: ظرف چند ماه گذشته با مشکلاتی در لایحه بودجه مواجه بودیم که باعث ایجاد نگرانی هایی در بازار شد. عبدی خاطرنشان کرد: همچنین برخی از شرکت‌های حاضر در بازار سرمایه با مشکلات شدید نقدینگی، فروش و نیز مسئله مربوط به تقسیم سود مواجه بودند که ممکن است به دلیل وجود برخی از سیاست‌ها سود کمتری را در بین سهامداران تقسیم کنند. این کارشناس بازار سرمایه به وجود مشکلات مربوط در بازار خودرو و نیز تاثیر آن بر روند معاملات بازار سهام اشاره کرد و اظهار کرد: چالش‌های موجود بر سر راه شورای رقابت و شورای‌عالی بورس برای عرضه خودرو در بورس کالا به نرخی که به نفع مصرف‌کننده و تولیدکننده باشد و باعث افزایش سود خالص شرکت‌ها شود؛ زمینه‌ساز ایجاد چالش در بازار سرمایه و نیز رکود در معاملات بازار سهام شد. وی ادامه داد: با افزایش نرخ دلار آزاد به بیش از ۵۰ هزار تومان روند معاملات بورس تغییر کرد و نقدینگی‌های حاضر در صندوق‌های سرمایه‌گذای و صندوق‌های با درآمد ثابت از طریق ورود به بازار سهام اقدام به خرید سهام شرکت‌های بورسی کردند. عبدی روند معاملات بورس در روزهای پایانی سال را مورد پیش‌بینی قرار داد و گفت: به نظر می‌رسد که روند معاملات بورس در روزهای پایانی سال صعودی باشد و شرکت‌های صادرکننده که با نرخ دلار آزاد مبادلات را انجام می‌دهند بتوانند سود خوبی را برای سال آینده شناسایی کنند. این کارشناس بازار سرمایه اظهارکرد: طی چند روز گذشته بانک مرکزی مصوبه‌ای را ابلاغ کرد و نشان از آن داشت که شرکت‌های پتروشیمی و فلزی می‌توانند نرخ ارز را تا حدی با نرخ بالاتر در بازار عرضه کنند که اعلام چنین خبری توانست اثر خود را بر معاملات بازار ایجاد کند. وی با تاکید بر اینکه تا پایان سال پیش‌بینی روند صعودی را برای معاملات بازار داریم، اعلام کرد: با توجه به ارزش شرکت‌های سرمایه‌گذاری در بورس می‌توان اعلام کرد که بازار سرمایه جذاب‌ترین بازار برای سرمایه‌گذاری است. عبدی تاکید کرد: بعد از روند تورمی که در بازارهای موازی ایجاد شده است، شرکت‌های تولیدی می‌توانند به نوعی تحت تاثیر ارزش جایگزینی باعث جذب نقدینگی و کمک به دولت شوند تا نقدینگی‌های سرگردان وارد بازار سهام شوند. این کارشناس بازار سرمایه در پایان خاطرنشان کرد: همچنین باید منتظر ماند و دید که آیا دولت در حوزه مولدسازی دارایی‌ها از حوزه بازار سرمایه کمک خواهد گرفت یا خیر، زیرا در صورت رخ دادن چنین اتفاقی می‌توان در انتظار بازاری مناسب در سه ماه نخست سال ۱۴۰۲ باشیم.

گواهی سپرده نفت، جایگزینی برای سرمایه‌گذاری در بازار ارز

یک کارشناس مالی گفت: با اجرای طرح فروش نفت خام در قالب اوراق گواهی سپرده کالایی، سرمایه‌گذاران با استفاده از پیش‌بینی نرخ نفت و در کنار آن پیش‌بینی نرخ ارز می‌توانند یک سرمایه‌گذاری در حوزه نفت داشته باشند.

کیارش مهرانی درباره طرح فروش نفت خام در قالب اوراق گواهی سپرده کالایی و مزایای آن به سناگفت: اوراق سپرده کالایی اوراق بهاداری است که مؤید مالکیت دارنده آن بر مقدار معینی کالا است و پشتوانه آن قبض انبار استانداری است که به‌واسطه انبارهای مورد تایید بورس صادر می‌شود.

وی عنوان کرد: به طور حتم با اجرای این طرح شاهد جذابیت‌های بیشتر در بحث مربوط به سرمایه‌گذاری خواهیم بود؛ چراکه با انتشار این اوراق به روش گواهی سپرده کالایی، شرکت‌های حقوقی و افراد حقیقی در خرید و فروش نفت وارد خواهند شد. مهرانی ادامه داد: سرمایه‌گذاران با پیش‌بینی نرخ نفت و در کنار آن پیش‌بینی نرخ ارز می‌توانند یک سرمایه‌گذاری در حوزه نفت داشته باشند. این کارشناس بازارسرمایه اظهار کرد: با توجه به اینکه تاکنون امکان چنین سرمایه‌گذاری وجود نداشته، اگر اعتماد مردم به این اوراق تامین شود، این اوراق می‌تواند منابع مالی مناسبی را برای دولت فراهم کند تا بتواند بخشی از کسری بودجه خود را جبران کرده و از طرف دیگر با پیش‌بینی نرخ ارز و نرخ نفت، سرمایه‌گذاران می‌توانند این اوراق را در مالکیت خود قرار دهند. مهرانی با اشاره به اینکه با این طرح می‌توان بسیاری از پروژه‌های نفتی کشور را فعال کرد، گفت: پول این اوراق در پروژه‌های نفتی استفاده می‌شود لذا این پروژه‌ها قطعا برای صاحبان سرمایه منافع زیادی خواهد داشت. این استادیار دانشگاه و کارشناس مالی افزود: گواهی سپرده کالایی همانند سایر ابزارهای بازار سرمایه با اهداف خاص و براساس کاربردهای مشخصی طراحی و عرضه شده است. علاوه بر اینکه این ابزار موجب سهولت داد و ستد کالاها می‌شود، یک نوع ابزار تامین مالی و ابزار تحویل در قراردادهای آتی و اختیار معامله است. به گفته این کارشناس مالی؛ دارنده این اوراق در واقع مالک آن کالا است و در حوزه‌های کالایی همانند نفت، مس و فولاد دارندگان این کالا که تولیدکنندگان نهایی هستند اگر با مشکل موجودی کالا و عدم فروش مواجه باشند می‌توانند این کالا را در انبارهایی نزد بورس کالا و در محدوده‌ای که تابع مقررات خاصی است، مالکیت آن را به افرادی که آن گواهی سپرده را خریداری می‌کنند، منتقل کنند.

مهرانی افزود: مشکلات مالیاتی این گواهی سپرده کالایی در قانون بودجه مرتفع شده است و اوراقی است که می‌تواند منتج به تامین منابع مالی برای دارندگان کالا و یا تولیدکننده شود.

فرمان بورس در دست چه کسی است؟

گروه معدن

با وجود اینکه شاخص هم وزن بورس رشدی بیش از ۴۰ درصد تجربه کرده اما برخی نمادها رشد کمتری را تجربه کرده‌اند و در ادامه متناسب با سیاست دولت یا حقوقی‌ها عقب‌ماندگی خود را جبران می‌کنند. به گزارش تحلیل بازار، هفته اخیر مجلس شورای اسلامی مصوباتی درباره عدم گرانی نرخ پایه کالاهای بالادستی صنایع و... داشت که بر مبنای آن شرکت‌های فولادی، سیمانی و غیر می‌توانند محصولات خود را با نرخ قبلی بخرند در حالی که ارز صادراتی این شرکت با ۴۰ درصد گران‌تر از نرخ چند ماه پیش به فروش می‌رود و همین موضوع باعث شد که صف‌های خرید برای سهام گروه‌های فلزی و سیمانی شکل بگیرد، هرچند این ۲ گروه نسبت به سایر گروه‌ها رشد قابل توجهی داشته‌اند و این مسئله نشان می‌دهد رشد نمادها بیشتر متاثر از سیاست‌های کلان است و قطعا در بورس ایران که بخش عمده از شرکت‌های تشکیل دهنده بورس دولتی هستند در مسیر سیاست و منافع دولت حرکت می‌کنند.

فروش سهام توسط حقوقی‌ها منطقی نیست

فردین آقابزرگی کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با بازار ضمن اشاره به اینکه در شرایط کنونی حقوقی‌ها یک اتاق فکر دارند و می‌دانند که وقتی ارزش پول به قدری پایین آمده که مردم هر سهامی را می‌خرند سهام را با نرخ بالا عرضه می‌کنند، گفت: به همین دلیل موضوع فروش سهام توسط حقوقی‌ها برای تامین مالی پایان سال منطقی نیست و بر همین اساس برخلاف سال‌های گذشته روند صعودی اسفندماه آغاز شده است.او با تاکید بر اینکه بخشی از عرضه سهام شرکت‌ها قبلا برای گشایش ال سی بود، تصریح کرد: شرکت‌های دولتی به دلیل اینکه ارز کافی در کشور وجود ندارد تا نقدینگی ریالی خود را به آن تبدیل کنند به همین دلیل بخشی از این نقدینگی را در بازار سهام به‌کار می‌گیرند، از این‌رو پیش‌بینی می‌شود که سال آینده نرخ سهام بالاتر برود.

بورس نقدینگی می‌خواهد

یکی از دلایلی که باعث شده بازار مالی تحت‌تاثیر قرار بگیرند ادامه افزایش نقدینگی در کشور است و دولت برای مهار آن نتوانست طرح جذابی در بازار پول ارائه دهد، به همین دلیل بازار سرمایه تنها ابزاری است که می‌تواند بخشی از نقدینگی سرگردان را جذب و در خدمت اقتصاد مولد قرار دهد. از سوی دیگر موضوع واگذاری سهام دولتی در لایحه بودجه ۱۴۰۲ مطرح شده و بر مبنای همان تئوری سال ۹۸ دولت شاخص بورس را تا سطحی بالا می‌برد که عرضه سهام شرکت‌های دولتی در آن سطح سود بالایی برای خزانه به ارمغان بیاورند.

آلبرت بغزیان، کارشناس اقتصادی در گفت‌وگو با بازار با اشاره به اینکه درحال‌حاضر بازار بیش از اینکه تحت تاثیر سیاست‌های دولت باشد متاثر از عملکرد حقوقی‌های بورس و بازارگردان‌هاست، تصریح کرد: درحال‌حاضر بازار یکپارچه عمل نکرده و عمدتا برخی گروه‌ها و نمادها رشد بسیار بالایی را تجربه کرده‌اند و این موضوع نشان می‌دهد برخی از نمادهای بازار با پروژه‌سازی رشد کرده‌اند.

وی با بیان اینکه بازار سرمایه به نظارت بیشتری نیاز دارد، تصریح کرد: ناظران بازار باید نسبت به انتشار اطلاعات به موقع شرکت‌ها در کدال حساس باشند و همچنین معاملات آنها را زیر نظر داشته باشند تا مانع از تخلفات احتمالی شوند.

او با تاکید بر اینکه شاخص کل بورس در چند ماه اخیر رشد خوبی داشته اما برخی گروه‌ها و نمادهای بازار رشد چندانی نداشته اند، تصریح کرد: وضعیت معاملات نشان می‌دهد که جریان نقدینگی در برخی نمادها و گروه‌ها در چرخش بوده به همین دلیل رشد بازار هم یکنواخت نبوده است، از این رو در ادامه احتمالا نقدینگی وارد نمادهای دیگر می‌شود.

براساس این گزارش، رشد بازار سرمایه در ماه‌های اخیر به معنای این نیست که همه نمادها به صورت یکسان رشد کرده اند، بلکه در مرحله اول برخی نمادها و گروه‌ها به بهانه نرخ ارز رشد بالایی را تجربه کردند و در این بین عده ی سوار بر موج‌های خبری نمادهایی را پروژه کردند و بیش از صد درصد بازدهی کسب کردند و حالا در ادامه به تناسب شرایط بازار عمل می‌کنند و اگر دولت قصد داشته باشد بازار را همچنان متعادل حفظ کند که نقدینگی وارد بازار ارز و... نشود سایر نمادها و گروه‌ها هم رشد خواهند کرد و باز روند پروژه‌سازی ادامه پیدا می‌کند.

از این رو سهامداران خردی که سهام آنها رشد چندانی نداشته باید صبور باشند و نوبت آنها برای رشد خواهد رسید، هرچند برخی کارشناسان معتقدند سهمی که در ابتدای روند صعودی رشد نکرد نشانه ارزندگی پایین سهم است، اما سابقه بازار تایید می‌کند که همیشه اینطور نیست و برخی نمادها در روند نزولی شاخص رشد کرده‌اند.

عکس: آیدا فریدی

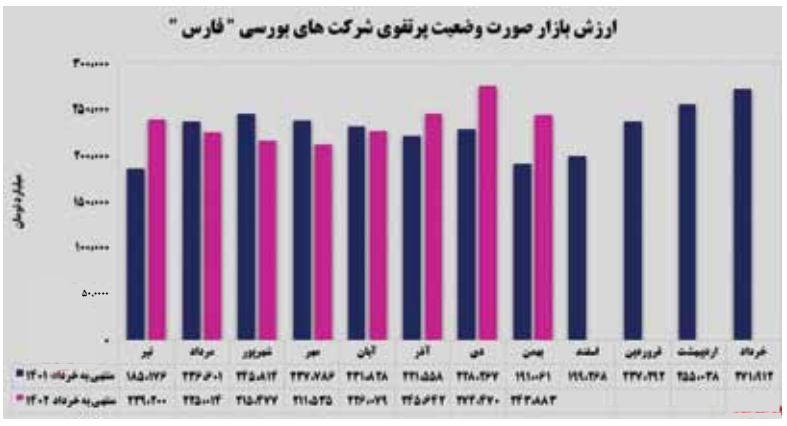
ثبات درآمدی در «فارس»

شرکت صنایع پتروشیمی خلیج‌فارس در بهمن ماه در حوزه مواد و محصولات شیمیایی، واسطه‌گری‌های مالی و پولی، فعالیت‌های کمکی به نهادهای مالی واسط، عرضه برق گاز بخار و آب گرم، تجارت عمده‌فروشی به‌جز وسایل نقلیه موتور، سایر صنایع و سایر فعالیت‌ها سرمایه‌گذاری کرد.

به گزارش بورس نیوز، شرکت صنایع پتروشیمی خلیج‌فارس در گزارش فعالیت ماهانه بهمن‌ماه سال ۱۴۰۱ توانست مجموع بهای تمام‌شده سرمایه‌گذاری‌های خود را مبلغی بالغبر ۳۲ هزار و ۸۸۱ میلیارد تومان شناسایی کند، این سرمایه‌گذاری‌ها حاصل از سرمایه‌گذاری در بازار سرمایه و خارج از بازار سهام شکل گرفت. عمده‌ترین سرمایه‌گذاری شرکت صنایع پتروشیمی خلیج‌فارس در بهمن‌ماه مربوط به شرکت‌های خارج از بازار سرمایه بود، مجموع بهای تمام‌شده سرمایه‌گذاری در شرکت‌های غیر بورسی برابر با ۲۵ هزار و ۲۳۴ میلیارد تومان و بهای تمام‌شده پرتفوی بورسی «فارس» بالغبر ۷ هزار و ۶۴۴ میلیارد تومان بود. این شرکت در بهمن‌ماه در حوزه مواد و محصولات شیمیایی، واسطه‌گری‌های مالی و پولی، فعالیت‌های کمکی به نهادهای مالی واسط، عرضه برق گاز بخار و آب گرم، تجارت عمده‌فروشی به‌جز وسایل نقلیه موتور، سایر صنایع و سایر فعالیت‌ها سرمایه‌گذاری کرد. بیشترین تمرکز «فارس» در یازدهمین ماه از امسال و هشتمین ماه از سال مالی منتهی به خردادماه ۱۴۰۲ مربوط به سرمایه‌گذاری در شرکت‌های غیر بورسی بود که بهای تمام‌شده آن بالغبر ۲۵ هزار و ۲۳۴ میلیارد تومان شناسایی شد، این میزان سرمایه‌گذاری در مقایسه با سال مالی گذشته ۳۳ درصد افزایش را به دنبال داشت. عمده‌ترین سرمایه‌گذاری «فارس» در پرتفوی بورسی و شرکت‌های خارج از بورس که در بهمن‌ماه انجام داد متعلق به سرمایه‌گذاری در حوزه «مواد و محصولات شیمیایی» با ۲۰ هزار و ۳۷۰ میلیارد تومان بود که همچنان بخش مهم و ویژه شرکت صنایع پتروشیمی خلیج‌فارس است و تقریبا نیز مانند ماه‌های اخیر بود. «مواد و محصولات شیمیایی» سهم ۴۴ درصدی از سرمایه‌گذاری‌ها در شرکت‌های غیر بورسی و سهم ۱۸درصدی از سرمایه‌گذاری‌ها در پرتفوی بورسی را در اختیار گرفته است.

بهای تمام‌شده‌ای که «فارس» جهت سرمایه‌گذاری در شرکت‌های «بورسی» پرداخت کرده بالغبر ۷ هزار و ۶۴۴ میلیارد تومان بود، میزان سرمایه‌گذاری در این حوزه نسبت به ماه گذشته بی‌تغییر و نسبت به دوره مشابه سال گذشته نیز حدود یک هزار و ۸۵ میلیارد تومان افزایش پیدا کرده است. بهای تمام‌شده‌ای که «فارس» جهت سرمایه‌گذاری در شرکت‌های «غیر بورسی» پرداخت کرده بالغبر ۲۵ هزار و ۲۳۴ میلیارد تومان بود، میزان سرمایه‌گذاری در این حوزه نسبت به ماه گذشته تغییری نداشت و نسبت به دوره مشابه سال گذشته نیز ۳۳ درصد افزایش پیدا کرده است. ارزش بازار سرمایه‌گذاری‌های «فارس» در بخش شرکت‌های «بورسی» مبلغی بالغبر ۲۴۳ هزار و ۸۸۳ میلیارد تومان اعلام شد که نسبت به بهای تمام‌شده سرمایه‌گذاری‌های بورسی، رشد ۳ هزار و ۸۹ درصدی را به همراه داشت. عمده‌ترین بهای تمام‌شده سرمایه‌گذاری در پرتفوی بورسی «فارس» مربوط به شرکت «گروه پتروشیمی سرمایه‌گذاری ایرانیان» با ۳ هزار و ۲۲۷ میلیارد تومان بود و پس‌ازآن نیز بیشترین بهای تمام‌شده مربوط به شرکت «پتروشیمی فجر» با ۹۹۵ میلیارد تومان بود، در این دوره ماهانه بخش «تأمین سرمایه خلیج‌فارس» با افزایش سرمایه‌گذاری همراه بود. بیشترین میزان ارزش بازار در صورت‌وضعیت پرتفوی شرکت‌های «بورسی» در اختیار شرکت «پتروشیمی نوری» با ۶۰ هزار و ۴۶۵ میلیارد تومان بود، همچنین «پتروشیمی پارس» نیز با ۵۸ هزار و ۶۷۸ میلیارد تومان بیشترین ارزش بازار را در این دوره در اختیار داشتند.

همان گونه که گفته شد بهای تمام‌شده سرمایه‌گذاری «پارس» در شرکت‌های غیر بورسی برابر با ۲۵ هزار و ۲۳۴ میلیارد تومان بود، بیشترین سرمایه‌گذاری صورت‌گرفته در این دوره مربوط به «سرمایه‌گذاری مدبران اقتصاد» با ۱۰ هزار و ۱۸۰ میلیارد تومان بود و پس‌ازآن نیز بیشترین سرمایه‌گذاری صورت‌گرفته مربوط به شرکت «پالایش بیدبلند خلیج‌فارس» با ۴ هزار و ۹۵۳ میلیارد تومان بود.

«فملی» ایستاده بر قله درآمدزایی

نام شرکت	نام نماد	درآمد ماهانه (میلیارد تومان)		درصد تغییرات
		منتهی به بهمن‌ماه ۱۴۰۱	منتهی به دی‌ماه ۱۴۰۱	
ملی صنایع مس	فملی	۱۰.۲۳۳	۷.۰۳۰	٪۴۶
سرمایه ثبت‌شده (میلیارد تومان)	دوره مالی	درآمدهای تجمیعی از ابتدای سال مالی (میلیارد تومان)		درصد تغییرات
		منتهی به بهمن‌ماه ۱۴۰۱	منتهی به بهمن‌ماه ۱۴۰۰	
۴۰.۰۰۰	فعالیت ماهانه	۷۴.۷۶۳	۷۱.۳۲۱	٪ ۵

شرکت ملی صنایع مس ایران، موفق به ثبت یکی از بهترین گزارش فعالیت‌های ماهانه خود شد؛ این شرکت توانست در دو سال گذشته رکورد جدیدی در کسب درآمد از خود برجای بگذارد.

به گزارش بورس نیوز، شرکت ملی صنایع مس ایران در گزارش فعالیت ماهانه منتهی به بهمن‌ماه امسال که از خود منتشر کرد به درآمد ۱۰ هزار و ۲۳۳ میلیاردتومانی رسید. این درآمد حاصل شده از فروش محصولات تولیدی در بازار داخل و خارج از کشور بوده است.

«فملی» از ابتدای سال مالی تا پایان بهمن‌ماه امسال (سال مالی منتهی به اسفندماه ۱۴۰۱) توانست از فروش محصولات تولیدی خود به درآمد تجمیعی ۷۴ هزار و ۷۶۳ میلیاردتومانی دست پیدا کند.

میزان درآمدی که شرکت ملی صنایع مس در یازدهمین ماه از امسال به سهامداران خود اعلام کرد مربوط به فروش محصولات تولیدی خود در بازار داخلی و خارجی بود.

میزان سرمایه به ثبت رسیده ملی صنایع مس در ۱۱ ماه سپری‌شده از ابتدای سال مالی برابر با ۴۰ هزار میلیارد تومان است.

«فملی» درآمد عملیاتی که در بهمن‌ماه سال ۱۴۰۱ از فروش محصولات تولیدی خود در بازار داخل و خارج از کشور به ثبت رساند نسبت به ماه گذشته شاهد رشد ۴۶ درصدی درآمد خود بود. شرکت ملی صنایع مس ایران در ۱۱ ماه سپری‌شده از ابتدای سال مالی، درآمد تجمیعی که از فروش محصولات به ثبت رساند ۵ درصد (معادل ۳ هزار و ۴۰۰ میلیارد تومان) افزایش را نسبت به دوره مشابه سال گذشته تجربه کرد، بر اساس درآمد تجمیعی ملی صنایع مس می‌توان گفت که این شرکت به پوشش ۵ درصدی از درآمد دوره مشابه مالی سال گذشته دست پیدا کرده است.

شرکت ملی صنایع مس ایران میزان درآمدی که در بهمن‌ماه امسال کسب کرد، ۲۱ درصد بیشتر از درآمدی بوده که در بهمن‌ماه سال گذشته به‌دست آورده است.

شرکت ملی صنایع مس ایران در بهمن‌ماه سال ۱۴۰۱، موفق به ثبت یکی از بهترین گزارش فعالیت‌های ماهانه خود شد؛ این شرکت توانست در دو سال گذشته رکورد جدیدی در کسب درآمد از خود برجای بگذارد.

بیشترین درآمدی که «فملی» در بهمن‌ماه از فروش محصولات به‌دست آورد مربوط به محصول «کاتد» بود که حدوداً ۴ هزار و ۶۸۵ میلیارد تومان درآمدزایی را برای شرکت به همراه داشت که ۴۶ درصد از درآمد ماهانه را به خود اختصاص داد، این میزان درآمد ماهانه را دربرگرفته است. هر تن «کاتد» در بهمن‌ماه برابر با ۳۰۰ میلیون تومان مورد معامله قرار گرفت. نرخ فروش محصول «کاتد» در بهمن‌ماه نسبت به ماه گذشته افزایش نزدیک به ۳۲ میلیون‌تومانی را تجربه کرد. گفتنی است که توضیحات ارائه شده درباره محصول «کاتد»، مربوط به بازار داخل است؛ این محصول در بازار خارج به درآمد ۳ هزار و ۵۴۳ میلیاردتومانی رسید که بیشترین متقاضی را در بازار صادراتی به خود اختصاص داد. پس از «کاتد» بیشترین درآمدزایی را برای ملی صنایع مس محصول «کنسانتره مولیبدن» به خود اختصاص داده بود، درآمدی که از فروش این محصول عاید شرکت شد برابر با ۵۳۴ میلیارد تومان بود. بیشترین نرخ فروش را در بین محصولات ملی صنایع مس محصول «کنسانتره طلا و نقره» با مبلغی بالغبر ۶ میلیارد تومان در ازای هر تن به خود اختصاص داد که در این دوره با افزایش نرخ همراه بود. شرکت ملی صنایع مس در بهمن‌ماه توانست ۴ میلیون و ۴۲۹ هزار تن محصول تولید کند که عمده محصول تولیدی مربوط به محصول «سنگ سولفور» با ۴ میلیون و ۲۲۵ تن بود. این شرکت در بهمن‌ماه با کاهش تولید اندکی روبه شد.

«فملی» ۱۰۸ هزار تن از محصولات خود را در بازار داخل کشور و ۱۱ هزار تن از محصولات خود را در خارج از کشور به فروش رساند، در ۱۱ ماه گذشته نیز مقدار فروش این شرکت بالغبر ۳ میلیون و ۴۸۶ هزار تن به ثبت رسید.

